

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 3. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. március

A tartalomból:

IN MEMORIAM

Dr. Ugrin Béla

egyetemi tanár, tv producer - 4. oldal

Ha Felhőtra lépsz, jó úton jársz -
Emberközében Szabóné Koleszár Edina
14. oldal

Norvégia képekben - kiállítás - 12. oldal

Egyházközségi farsangi vacsora - 20. oldal

Emlékezés 1848. március 15-ére

„A Pilvax kávéházban azt határoztuk, hogy sorra járjuk az egyetemi ifúságot. Először az orvosokhoz mentünk. Szakadt az eső, amint az utcára léptünk, s ez egész késő estig tartott, de a lelkesedés olyan, mint a görögtűz: a víz nem olthatja el.

Az orvosoktól a mérnökökhöz, majd a jogászokhoz vonult a számban és lelkesedésben egyaránt percenként növekedő sereg. Jókai fölolvasta a felhívást és a 12 pontot, s énvelem elszavaltatták a „Nemzeti-dal” -t. Mindkettőt kitörő lelkesedéssel fogadták, s a refrénben előjövő „esküszünk”-öt mindannyiszor visszaharogta az egész sereg, mely a téren állt.

Landerer nyomdájához mentünk, amely a legközelebb volt hozzánk, s a 12 pontot és a Nemzeti dalt rögtön nyomni kezdték. Dél felé elkészültek a nyomtatványok, s ezrenként osztották szét a nép között, mely azokat részeg örömmel kapkodta. Délután három órára gyűlést hirdettünk a múzeum terére, s a sokaság

eloszlott.

A szakadó eső dacára mintegy 10000 ember gyűlt össze a múzeum elé, onnan a városházához mentünk. A tanácssterem megnyílt, s megtelt néppel. Rövid tanácskozás után a polgármester aláírta a 12 pontot. Óriási lelkesedés tört ki!...

- Budára! Budára! Nyitassuk meg Tánácsics börtönét! Ezek voltak a nép leginkább és legtöbbször hallható kiáltásai. A választmány legalább húszezer ember kíséretében fölment Budára a helytartó tanácsához és előadta kívánatait. A nagyméltóságú helytartó tanács sápadt vala és reszketni méltóztatott, s öt pernyi tanácskozás után mindenbe beleegyezett. A katonaságnak kiadatott a tétlenségi rendelet, a cenzúra eltöröltetett, Tánácsics börtönajtaja megnyílt. A rab író diadallal hozta át a töméntelen sokaság Pestre.

Ez volt március 15-e. Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszik a magyar történelemben.”

(Részlet Petőfi Sándor naplójából)

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Március 12-én ünnepi **Megyegyülés** lesz Gyomaendrődön a Katona József Művelődési Központban (új neve: Közművelődési, Közgyűjteményi és Turisztikai Szolgáltató Intézmény) 11 órától. Éppen 10 éve (2000. március 14-én) szintén itt tartották a kihelyezett Megyegyülést.

A részletes program hamarosan olvasható lesz Gyomaendrőd Város honlapján www.gyomaendrod.hu

MÁRCIUS 15.

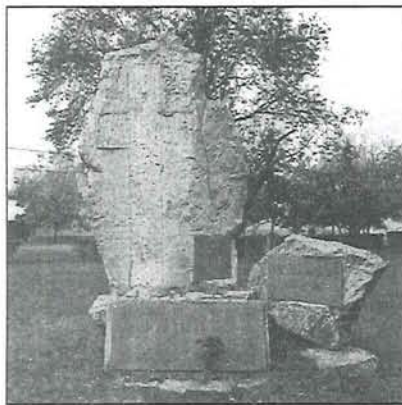
Városunkban az ünnepi megemlékezés Gyomán lesz, március 15-én, hétfőn délelőtt 10 órakor. Az ünnepi megemlékezést a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda tartja. Ünnepi beszédet mond Dr. Latorcai János országgyűlési képviselő.

JELES MAGYAROK – 150 ÉVE SZÜLETETT KNER IZIDOR

Jubileumi ünnepséget rendeztek a 150 éve született Kner Izidor tiszteletére Gyomaendrődön, a Kner Nyomdaipari Múzeumban 2010. február 5-én. Az esemény keretében bocsátotta ki a Magyar Posta a „Jeles magyarok” sorozat legújabb alkalmi bélyegéből 400.000 db-ot.

Helyreállítjuk a megrongált II. világháborús emlékművet

0000 0000 TAKBHUHB

Megjegyzésként írjuk oda az átutaló nevét és a célt: emlékmű-felújítás

A januári számunkban már jeleztük, hogy a II. Világháborús emlékműről ellopott névtáblájának helyreállítását kezdeményezte a helyi KDNP. Ehhez várjuk civilszervezetek, intézmények, cégek és magánszemélyek csatlakozását illetve támogatását. Számlaszámunk az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnél:

53200015-33419682
Nemzetközi: HU79
5320 0015 3341 9682

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Kedves Endrődi Barátok!

Az Endrődiek Baráti Köre 2010. március 6-án 10-16 óra között tartja meg szokásos budapesti összejövetelét.

Szeretettel várjuk tagjainkat, de rajtuk kívül más és újabb érdeklődőket is, akik számára Endrőd neve kedvesen cseng.

Mint tudják/tudjátok a régi megszokott helyen - felújítás miatt - nem lehetséges a találkozót megtartani. Szerencsére sikerült újabb-talán jobb- helyre találni. Címe:

1054 Budapest, V. Alkotmány u. 9-11. „Alma Mater” étterem (Parlamenttel szemben, bejárat a Szemere utcai oldalon)

Megközelítése igen kedvező. Szombaton ingyen parkolási lehetőség közvetlenül a vendéglő mellett.

Vonattal érkezők, Keletiből: 2-es Metró-Kossuth tér; 78-as Trolibusz-Szemere u.; Nyugatitól - sétálva, valamint 2-es villamos, 15-ös busz, stb.

Előrendeléssel kétféle menüből lehet választani, 2000,-Ft-os áron:

A. Marhapörkölt tarhonyával és házi vegyes savanyúsággal + rétes

B. Roston csirkemell erdei gombamártással és rizszel + rétes

Kérjük, hogy aki részt kíván venni a találkozón, telefonon vagy e-mail-en jelentkezzen be legalább egy héttel a fenti időpont előtt. A buszrendelés miatt, a vendéglő és a szervezők számára is szintén fontos a jelentkezők létszámának ismerete. (Természetesen bejelentkezés nélkül is mindenki szívesen látott vendég.)

Elérhetőségeink, Endrődön: Fülöp Imréné Kati, T: 06-66-284-435; M: 06-30-662-8551

Továbbá: Timár Imre elnök: T/F:06-1-326-7567; M:06-20-942-9331; E-mail: villbizt@citromail.hu

Szabó Béla vez. tag: T/F:06-1-326-6753; M:06-20-976-6322; E-mail: pille.1@t-online.hu

Budapest, 2010. január 23.

Baráti üdvözzel: Timár Imre elnök

FELHÍVÁS

Az Endrődi Községi Ház (eredeti neve: KATOLIKUS NÉPHÁZ) idén 80 éves. Az ünnepélyes megemlékezés május elején lesz.

Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy akinek van olyan fényképe, amely valamilyen eseményt, rendezvényt ábrázol és a Népházhhoz köthető, másolás céljából juttassa el hozzánk.

Ezen kívül szívesen vesszünk bármilyen írásbeli visszaemlékezést is a fenti témában.

Szeretnénk ezeket az emlékeket közzétenni.

Köszönettel: Ungvölgyi János: T: 06 30 294 0650

Gircz László: T: 06 30 425 4512

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület februárban

A Képviselő-testület számára az egyik legsarkalatosabb pont, a 2010. évi költségvetés tervezetének megvitatása, illetve elfogadása volt. Ezért, a város a koncepció készítési időszakát az előzőkhez képest jóval korábban, már 2009 szeptemberében elkezdte. Ennek oka az volt, hogy a pénzügyminiszter 2009 szeptemberében bemutatta az Országgyűlés előtt azt a pénzügyi tervezetet, amely szerint városunk is 2010. évben 130.000.000 Ft-tal kevesebb normatívából kénytelen majd gazdálkodni. Az elvonás 65.000.000 Ft-tal sújtja az oktatási, 35.000.000 Ft-tal a szociális, illetve 30.000.000 Ft-tal a közművelődés ágazatot. A költségvetés készítésének legfontosabb irányelve az önkormányzati kötelező feladatok ellátása volt, amelyeket a költségek csökkentése mellett kénytelen biztosítani. Ennek azonban egyik következménye a létszám leépítése úgy, hogy a kötelező feladatok száma nem csökkent. (A polgármesteri hivatalnál 2 fő, a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskolánál 1 fő január közepén és további 3 fő leépítése folyamatban van, a Térségi Szociális Gondozási Központban a létszám a 2009. évhez képest 1 fővel csökkent.) A létszámleépítésen kívül változott a személyi juttatás mértéke is, amely különösen érzékenyen érintette az általános iskolákban, valamint a szociális ágazatban dolgozó közalkalmazottak juttatásait. Az egyeztetés 2010. február 9-én együttes bizottsági ülés keretében vette kezdetét, majd 2010. február 11-én rendkívüli testületi ülésen egy tartózkodással elfogadásra került a város 2010. évre szóló költségvetése.

Az Önkormányzat 2010. évi költségvetésének mérlege

Adatok E Ft-ban

1. Táblázat

Megnevezés	2009. évi terv	2010. évi terv
Bevétel összesen	4 067 451	2 910 706
Költségvetési hiány belső fin. Szolgáltató bevételek összesen		1 436 309
Rövid lejáratú hitelfelvétel	54 000	0
Bevétel mindösszesen	4 121 451	4 347 015
Működési kiadás összesen	2 392 975	2 478 849
Felújítás összesen	75 781	115 169
Fejlesztés összesen	381 250	480 155
Tartalék	1 271 445	1 272 842
Egyéb finanszírozás kiadásai		
Kiadás mindösszesen	4 121 451	4 347 015

Fejlesztési hiányunk: 582 787 (E Ft)

Kötvényhez kapcsolódó fejlesztések felhasználási terve: 582 787 (E Ft)

A kötvény fel nem használt része: 417 216 (E Ft)

A fejlesztési tervek között szerepel: (a teljesség igénye nélkül)

utak javítása-építése, kerékpárút építés, járdaépítés-javítás, parkoló tervek készítése, parkoló építés, (Kossuth út) belvíz beruházás folytatása, Ipari Park csarnok, és közmű bővítés, Polgármesteri Hivatal komplex akadálymentesítése, Kner Imre Gimnázium + fűtési rendszer felújítás, Liget fürdő egyéb fejlesztések, sportcsarnok küzdőterének felújítása Kis Bálint Általános Iskola Százszorszép óvoda épületének felújításához önerő biztosítása, Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola alsó tagozatán nyílászáró csere, illetve sikeres pályázat esetén az épület szigetelése, Endrői Községi Ház belső udvar homlokzat felújítás, Fő út 81/1 zebra építés, pályázatoknál önerő biztosítása.

A polgármesteri beszámolót követően 29 napirendi pontot tárgyalt a Képviselő-testület a február 25-iki ülésen.

Óvodai és általános iskolai beiratás időpontja

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a város közigazgatási területén működő óvodákban és általános iskolákban a 2010/2011-es tanévre történő beiratást 2010. március 29. 30. 31. napokra rendeli el. A beiratás a helyben szokásos módon fog történni a kijelölt napokon.

Az óvodák és az általános iskolák kötelesek a beiratás időpontját legálább harminc nappal korábban közzétenni.

Támogatást szolgáló alapok pályázati kiírása

A város Önkormányzata a 2010. évi költségvetési rendeletének elfogadásával egy időben pályázatot ír ki támogatási alapokra.

2. Táblázat

	Felhasználható keret	Pályázható összeg
Ifjúsági alap	1300 E Ft	900.000 Ft
Sportalap	17.000 E Ft	13.600 E Ft
Civil szervezetek támogatási alap	8.000 E Ft	5.280 E Ft

A pályázat benyújtásának határideje: 2010. 3. 31., elbírálás időpontja: 2010. 4. 19.

A pályázattal kapcsolatos tudnivalók megjelennek a Gyomaendrőd Hírmondóban, illetve Gyomaendrőd Önkormányzatának honlapján: www.gyomaendrod.hu

Pályázati kiírás Idegenforgalmi Alap felhasználására

Az Alapra elkülönített összeg: 2.000.000 Ft. A döntési jogkörrel rendelkező Oktatási-, Kulturális-, Esélyegyenlőségi Bizottság az éves keret 90%-át pályázat útján osztja fel, 10% céltartalék mellett.

Célja: vendégbarát programok szervezése, vendéglátás területén működő reklámtevékenységek támogatása, a helyi turisztikai kapcsolatok erősítése, vendéglátási célú létesítmények esztétikus külső megjelenésének megteremtése, stb.

A támogatásban részesülők köre: alapítványok, egyesületek, idegenforgalom és vendéglátás területén működő vállalkozások, vállalkozók, gazdasági társaságok, amelyek Gyomaendrőd területén végzik tevékenységüket.

A támogatás formája, mértéke: vissza nem térítendő támogatás, mértéke a megvalósítás nettó költségeinek maximum 50%-a, legfeljebb azonban az alap kerete.

Begyűjtési határidő: március

Döntés, szerződéskötés: április

Finanszírozás: május

Beszámoló a 2009 évben pályázati forrásokból megvalósult beruházásokkal kapcsolatos elszámolási feladatok teljesítéséről

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2009. évben az alábbi pályázati forrásból megvalósult beruházásokkal számolt el:

3. Táblázat

A pályázati cél	Támogatás (Ft)
A Polgármesteri Hivatal szervezetfejlesztése	19. 734. 073
Nők szerepe a politikai életben, Konferencia,és testvérvárosi találkozó	1. 352. 355
Infrastrukturális fejlesztések fogyatékkal élők nappali ellátása érdekében	47. 444. 909
Településrendezési terv készítése Gyomaendrődön	2. 498. 933
Kompetenciaalapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrődi oktatási intézményekben	82. 000. 000
Endrői Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény fejlesztése, állagmegóvás	2. 000. 000
Kistérségi közművelődési-muzeumi referenci szolgálat és oktatási, közművelődési és tudományos konferenciaközpont kialakítása a Szarvasi Kistérségben	8. 000. 000
XI. nemzetközi halfőző verseny - ÜMVP rendezvény	500. 000
Kistérségi közművelődési-muzeumi referens továbbfoglalkoztása	811. 430
Kerékpárút hálózat fejlesztése Gyomaendrődön	142. 252. 322
Közlekedéssbiztonsági fejlesztések Gyomaendrődön	19. 282 662
Eszközbeszerzés közcélú foglalkoztatás fejlesztése érdekében	9. 859. 322
Hősök útja felújítása	9. 512. 179
Ösztöndíjas foglalkoztatás	4. 320. 000
Belvíz V. ütem	129. 000. 000
Útépítések és felújítások Gyomaendrődön	46. 714. 463

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér f. z., lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Dr. Ugrin Béla

(1928-2010)

Endrődön született 1928. július 19-én. Édesapja Ugrin Gáspár, édesanyja Gyuricza Regina volt. Tartalmas életének háromszöge: Magyarország, 1956—1962-ig Nyugat-Németország, majd 1996-ig Amerikai Egyesült Államok. Ezután hazatért Magyarországra. 2010. január 9-én hunyt el Budapesten.

Diplomák

Magyarország

PhD diploma (nyelvtudomány) Eötvös Loránd Tudományegyetem JBTK. Budapest. 2000 (Amerikai PhD disszertáció megvédése és honosítása alapján.)

Egyesült Államok

1994 PhD diploma (művelődés); Southwest University, New Orleans-Kenner, Louisiana, USA

1990-93 Doktorátusi kurzusok 60 szemeszter órája befejezve: Texas Southern University. Houston

1984-85 Post-gradualis tanulmányok TV-rendezés és szerkesztés. University of St. Thomas, Houston.

1980 Magiszteri diploma (bölcészettudomány): Texas Southern University. Houston, Texas.

1977 Főiskolai diploma (zsurnalisztika); University of Houston. Houston, Texas.

Németország

1957-1960 Fotózsurnalisztikai Intézet-i diploma (Institute für Bildjournalismus) München Német TV és Filmintézet (Deutsches Institute für Film und Fernseh) hallgatója; München.

Magyarország

1955 Rózsahegy Dráma Stúdió; színészképzői és rendezési diploma, Budapest.

1948 Érettségi diploma: Békéscsabai Kereskedelmi Középiskola. Békéscsaba.

Szakmai Kronológia

Egyesült Államok

1986-1995 TV producer és rendező. Houston ISD Media

Services Television, Houston, Texas.

Munkakör: Művelődési, tanárképzési és két-nyelvű oktatási TV sorozatok témájának kutatása, javaslata, tervezése, dramaturgiája, rendezése és szerkesztése. A programok havonta jelentek meg az amerikai PBS és Houston környéki művelődési TV csatornákon.

1993 TV producer és rendező: Üzletelés Magyarországgal (Doing Business with Hungary);

gazdaság-politikai TV műsor -- kétszer sugározva a PBS-en.

1985 TV producer és rendező: André Kertész: A Fényképészet Költője (André Kertész: A Poet with the Camera) kulturális TV program 3 éven át volt évente háromszor sugározva az Egyesült Államok PBS (Public Broadcasting Services) 316 TV állomásairól.

1969-1985 Fotóriporter osztályvezető; The Houston Post nevű 400.000 példányszámos napilapnál.

Munkakör: Osztályvezetés: kulturális és gazdaság-politikai levél-tárca cikkek írása fotók kíséretével. Újsághirdetéssel kapcsolatos TV reklámok rendezése és produkciója.

1977-1995 Vendég-előadó Houstoni egyetemeken, fotó-kommunikációk filozófiája vonalán.

1966-1969 Fotóriporter osztályvezető a Westport News hetilapnál, Westport, Connecticut.

1962-1969 Szabadúszó (freelance) fotóriporter New York városában és Connecticut Államában.

Németország

1959-1962 Fotóriporter a Quick magazinnál. München.

1957-1959 Rendező-asszisztens müncheni TV és film stúdiókban,

Magyarország

1955-1956 Rendező-asszisztens; Gárdonyi Színház, Eger.

Publikációk

Egyesült Államok és Németország

1959-1995 Cikkek és fényképsorozatok: Westport News, The Houston Post (újságok), Popular Photography, Quick, Stern (magazinok). Kézirat (350 oldal) Párbeszéd Kertésszel (Dialogues with Kertész), a J. Paul Getty Museum Center (Los Angeles) könyvtárban.

Kritikák és Profilok

Egyesült Államok és Németország

1985-1986 The New York Times, The American Photographer, The Houston Chronicle, Film Texas és a Photo District News írtak pozitív kritikákat, vagy profilokat az Ugrin TV produkciókról.

40 perces profil a Szabad Európa rádió Múlt Idők, Jelen Idők sorozatában, 1986. február 24-én.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

„BESZÉLNI NEHÉZ...”

2010. február 11-én Mezőberényben került megrendezésre a körzeti Kazinczy Szép Magyar Beszéd Verseny.

A Kis Bálint Általános Iskolából és Óvodából négy tanuló nevezett!

A szabadon választott szövegek elmondása után a kötelező szövegek bemutatására került sor: az 5 – 6. osztályos, valamint a 7 – 8. osztályos korcsoportban egyaránt.

Az alábbi nagyon szép eredmények születtek:

5-6. osztályosok közül: Szonda Lili 6. b: első helyezés

7-8. osztályosok közül: Almási Viktória 7. a: harmadik helyezés, míg Tóth Vanda 8. b: első helyezett lett!

Igy Vanda bejutott az Országos Kazinczy Szép Beszéd Versenyre, amelyet április elején, Kisújszálláson rendez a Kazinczy-díj Alapítvány.

Felkészítő nevelők:

Balla Károlyné, Kónya Márta és Hunya Jolán tanárnők

Wesselényi Sportnap

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda először szervezte meg közösen a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolával a Wesselényi sportnapot. A két iskola mellett bekapcsolódott a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda is.

A sportnap úszóversennyel kezdődött, amelyet a Liget Fürdőben rendeztek meg 5-8. osztályos tanulók számára. A gyerekek 50 méteres mell- és 50 méteres gyorsúszásban versenyeztek. Az értékelés évfolyamonként, leány és fiú kategóriában külön-külön történt.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda eredményei:

Mellúszás:

I. helyezettek: Tóth Ágnes 8.b, Zrubecz Réka 7.c, Gönczfalvi Balázs 7.c, Illés Veronika 6.b, Szabó Laura 5.b.

II. helyezettek: Epesi Konrád 8.b, Csulák Anett 7.a, Czeglédi Laura 6.a, Kovács Krisztián 6.b, Timár Dóra 5.b, Sóczó Tamás 5.b.

III. helyezettek: Lövei Kitti 8.b, Szabó Gyula 8.b, Virág Andrea 7.c, Pápai Petra 6.b, Miskolczi Milán 6.a, Kovács József 5.a.

Gyorsúszás:

I. helyezettek: Timár Tímea 8.c, Zrubecz Réka 7.c, Gönczfalvi Balázs 7.c, Hanyecz Gitta 6.a, Kruchió Attila 6.b, Szabó Laura 5.b.

II. helyezettek: Tóth Ágnes 8.b, Epesi Konrád 8.b, Csulák Anett 7.a, Csatári Bence 7.b, Illés Veronika 6.b, Kovács Krisztián 6.b, Kovács József 5.a.

III. helyezettek: Bela Lili 8.b, Erdei Kristóf 8.b, Lövei Kitti 8.b, Pápai Petra 6.b, Deli Csenge 5.b, Sóczó Tamás 5.b.

A sportnap 10 órától a Varga Lajos Sportcsarnokban folytatódott, ahol az 1-4 évfolyamosoknak ügyességi vetélkedőt szerveztek, amelyen a város mindhárom általános iskolájának tanulói „vegyes” csapatokban versenyeztek. A feladatok változatosak, érdekesek voltak. A szurkolók hangos biztatása mellett gyorsan eltelt az egy óra. Az eredményhirdetésekor mindenki büszkén vehette át az érmeiket.

A szabadtéri futóversenyen kis- és nagydíjak korcsoportonként versenyeztek. A mostoha időjárási viszonyok ellenére nagyon sok gyermek becsülettel végigfutotta az 1-2-3-4 körös távokat.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda legjobb eredményei futásban:

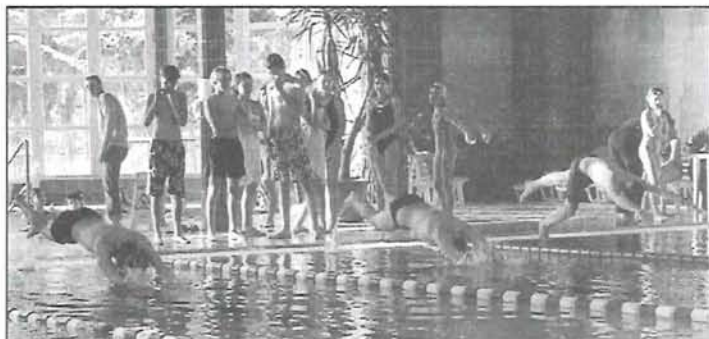
III. korcsoport: Czeglédi Laura 6.a – második hely.

IV. korcsoport: Kálózdí Gizella 6.a – második hely, Lövei Fanni 8.b – harmadik hely.

Az ünnepélyes eredményhirdetés előtt bemutatkozott iskolánk újonnan alakult pompon csapata, és a mazzorett lányok is igen színvonalas táncokat mutattak be.

Az érmeiket Várfi András polgármester úr, Varga Lajos a Liget Fürdő igazgatója, valamint a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola és a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatói adták át.

A sportnap hangulatos tanár-diák röplabdamerkőzéssel fejeződött be.

Katolikus oldal

MÁRCIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Nagyböjt péntekjein 5-kor keresztút

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Március 14-én és 28-án vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, hétköznap a templomi hirdetés szerint.
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

AZ ISZLÁM MÁS FEGYVEREKSEL HÓDÍTJA MEG EURÓPÁT

Miloslav Vlk bíboros, aki 1991 óta Prága érseke, egy interjúban arra figyelmeztetett: ha Európa nem viszonyul másként gyökereihez, az iszlám átveszi az uralmat felette.

„Európa megtagadta keresztény gyökerét, amely által felemelkedett és amely erőt adott neki, hogy visszaverje a muszlim hódítást – ma azonban egyre inkább az iszlám térnyerésének vagyunk tanúi.” A muszlimok a magas bevándorlási aránnyal, illetve a születések magas számával „könnyedén betöltik azt az űrt, amely abból ered, hogy az európaiak szisztematikusan megfosztják életüket a keresztény tartalomtól” – idézi Miloslav Vlk bíborost a CatholicCulture.org. „Európa magas árat fizet azért, hogy elfordult spirituális gyökereitől. Most még van esélyünk tenni valamit, de az időnk már nem mérhető évtizedekben”.

„A középkor végén és az újkor hajnalán az iszlám nem tudta fegyverrel meghódítani Európát, mert a keresztények akkor megállították őket. Ma, amikor a harc már spirituális fegyverekkel folyik, amelynek Európa híján van, míg a muszlimok tökéletesen felfegyverezettek, Európa bukása már sejtethető. „A muszlimoknak számos oka van arra, hogy errefelé terjeszkedjenek. Többek között vallási indokuk is van: Európa pogány magatartására és ateista életstílusára válaszul el akarják hozni az Istenbe vetett hit értékét.” Az iszlám térnyerése elsősorban az európaiak individualista életmódjának köszönhető: az emberek nem képesek és nem is akarnak áldozatokat hozni – fogalmaz a prágai érsek. Ha a keresztények nem ébrednek fel, az iszlám átveszi a hatalmat és a kereszténység nem lesz elég erős ahhoz, hogy megjelenítse értékeit az emberek életében, a társadalomról nem is beszélve.

Vlk bíboros elmondta: „sem a szabadpiac, sem a felelősség nélküli szabadság nem elég erős ahhoz, hogy egy társadalom alapját adja. Önmagában még a demokrácia sem csodaszer, ha nem Istenben gyökerezik.” Az emberek nem élhetnek sokáig alapvető lelki értékek nélkül – tette hozzá.

Magyar Kurír

MÁRCIUSI ÜNNEPEK

7. vasárnap: Nagyböjt 3. vasárnapja
14. vasárnap: Nagyböjt 4. vasárnapja
19. péntek: Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
21. vasárnap: Nagyböjt 5. vasárnapja
25. csütörtök: Gyümölcsoltó Boldogasszony
28. vasárnap: Virágvasárnap
29. hétfő: Nagyhétfő
30. kedd: Nagykedd
31. szerda: Nagyszerda

Február 5-én a gyomai plébánia kormányzója, Tímár Mihály atya visszatért a szalézi szerzetesrend balassagyarmati rendházába. A gyomai plébániát ezúttal Endrődről látjuk el.

Köszönetet mondunk Mihály atyának többéves szolgálataért, aki sok nehézséggel küszködve igyekezett munkáját ellátni.

Ugyancsak köszönetet mondunk mindazoknak, akik az ő munkáját, életét segítették.

A földrengés sújtotta Haiti megsegítésére február 7-én az ország összes katolikus templomában gyűjtés volt. A mi gyűjtésünk eredménye:

Endrőd: 41.580 Ft
Hunya: 37.500 Ft
Gyoma: 8.020 Ft

Kép:

Haitin Krisztus keresztje csodálatos módon teljesen épen maradt, körülötte minden romokban hever... nincs ennek égi üzenete?

Nagyhét és Húsvét templomainkban	Endrőd	Hunya	Gyoma
Március 28. Virágvasárnap	8, 17	10	fél 12* IL
Április 1. Nagycsütörtök, az Utolsó Vacsora miséje	18	16	18 IL
Április 2. Nagypéntek keresztút az Úr szenvedése	9 15	16,30 17	17,30 18
Április 3. Nagyszombat Adoráció a szentsírnál Vigília, feltámadás	8-18 18**	9-15 15**	9-18 18 IL
Április 4. Húsvétvasárnap	10, 18	8	fél 12**
Április 5. Húsvéthétfő	10, 18	8	fél 12

* barkaszentelés, passió

** feltámadási körmenettel

IL = igeliturgia

Nagyböjti lelkigyakorlatok

Hunya:

március 25-26-27 (csütörtök, péntek, szombat) 15 óra
Vezeti: Seidl Ambrus szarvasi plébános

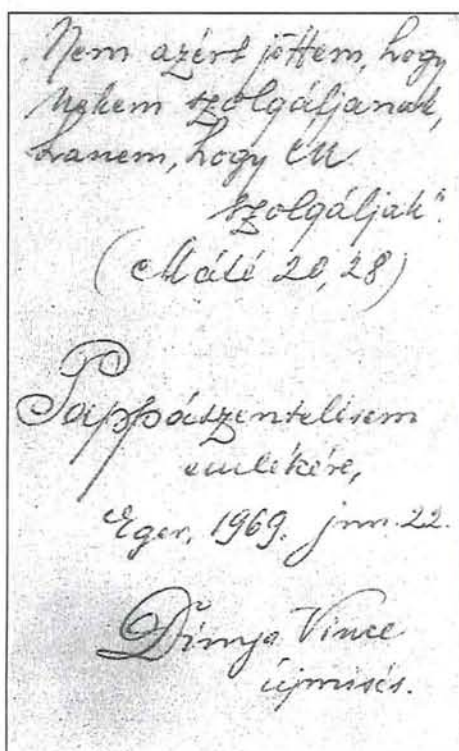
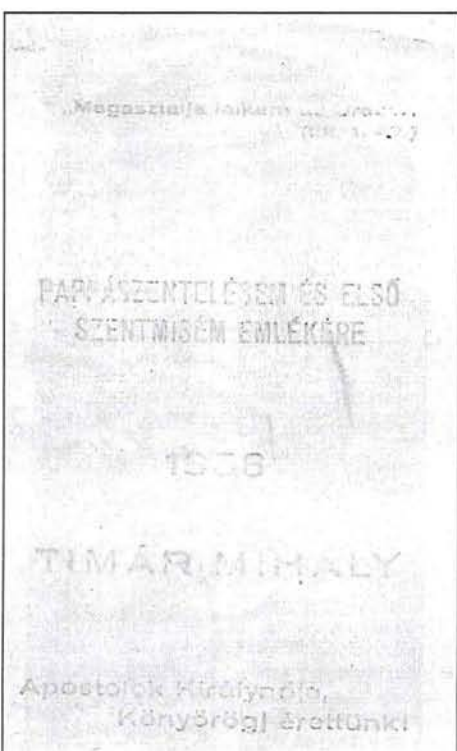
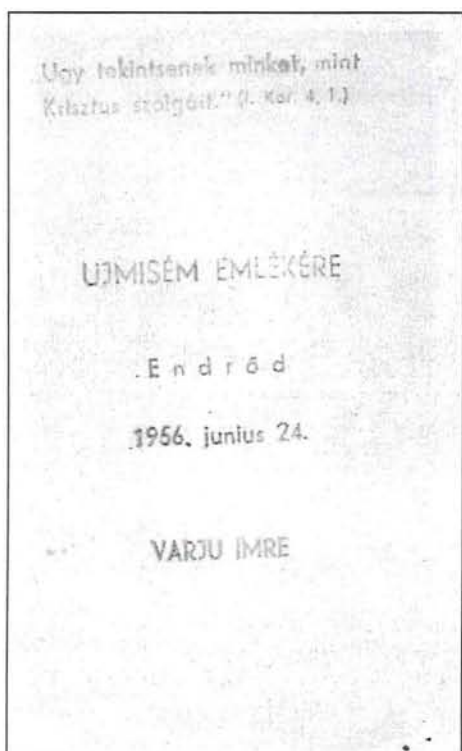
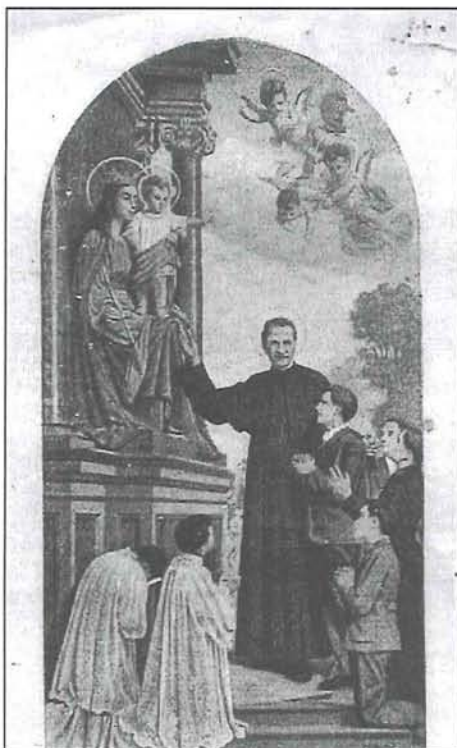
Endrőd:

március 25-26-27 (csütörtök, péntek, szombat) 17 óra
Vezeti: Seidl Ambrus szarvasi plébános

Gyoma:

március 22-23-24 (hétfő, kedd, szerda) 17 óra
Vezeti: Kalamán János körösladányi plébános

Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

Az gyomaendrődi Szent Imre Plébánia irodai dolgozója, Gyuriczáné Szabó Erzsébet január 31-én nyugdíjba vonult.

Köszönjük neki a 16 év nálunk eltöltött becsületes és lelkiismeretes munkáját. Kívánunk neki jó pihenést, és Isten áldását a további éveire.

Február 1-től Deák Csaba akolitus vette át a munkakörét, püspök úr aláírta munkaszerződését. Hivatalból képviselőtestületi tag is lett, Gyuriczáné Szabó Erzsébet ezentúl tiszteletbeli tag.

Deák Csaba akolitus a gyomai plébánia adminisztrációjába is besegít, valamint akolitus által végezhető lelkipásztori teendőket is ellát. Elérhetősége: +36 20 828-9968

Mivel gyengén látszik,
a középső kép felirata:

„Magasztalja a lelkem az Urat... (Lk 1,47)

PAPPASZENTELÉSEM ÉS ELSŐ
SZENTMISÉM EMLÉKÉRE
1958

TÍMÁR MIHÁLY

Apostolok Királynője,
könyörögj érettünk!

A képekért köszönetet mondunk a következő híveknek:

Gyuricza Zoltánné,
Hegedűs Bence,
Harnos Vincéné, Ugrin Gyuláné,
Hanyecz Béláné, Giricz László,
Paróczai Lászlóné, Szujó Györgyné, Szántó Béláné (Újkigyós), Pintér Hermina

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

BOLDOG KAFKA HELENE MARIA RESTITUTA

ferences betegápoló nővér, vértanú
Ünnepe: március 30.

* Husovice, Brno mellett, Csehország, 1894. május 1.
† Bécs, 1943. március 30.

Sokgyermekes, kisiparos családból származott, édesapja cipész volt. Helene még egész kicsi volt, amikor a család Bécsbe költözött. A Szent Brigitta plébánián 1905-ben elsőáldozó volt, 1911 májusában bérnővér lett. Az elemi iskola elvégzése után két évig trafikoslányként dolgozott, majd a bécs-lainzi állami kórházban segédápolónő lett. Itt ismerte meg a Keresztény Szeretetről nevezett Ferences Nővéreket, és szülei tiltakozása ellenére 1915. október 23-án belépett a rendbe. A Restituta nevet kapta, egyszerű fogadalmát 1916. október

23-án tette le.

Első rendi beosztása a neunkirchener kórház sebészeti osztályára szült. A háború után visszarendelték Lainzba. Nem sokkal később a mödlingi kórház mű-

tősnője lett. Munkahelyein mindenütt az igazságosság és a rend képviselője volt, de mindig gondot fordított arra, hogy a rábizottaknak apró meglepetésekkel örömet szerezzen. Magatartása a világi nővérekben és még inkább az egyházellenes orvosokban féltékenységet és ellenséges érzületet váltott ki. 1938 után is a mödlingi kórházban maradt, s egyre inkább a katolikus hit védelmének központi alakja lett. Amikor elrendelték, hogy a kórtermek falairól távolítsák el a feszületet, a végsőkig ellenállt. Nem rejtette véka alá náciellenességét. Az orvosok között volt egy SS-tag, Dr. Stumfohl, aki halálos ellensége lett. Egy alkalommal rajtakapta Restituta nővért, amint egy csúfolódó verset diktált a gépírónőnek Hitlerről.

Azonnal följelentette. A nővért 1942. február 18-án letartóztatták, bíróság elé állították és október 29-én halálra ítélték. Ezzel az ítélettel a katolikus Egyházat és a szerzeteseket akarták megfélemlíteni és mélysegesen megalázni. A hatóságok próbálták rávenni Restitutát arra, hogy lépjen ki a rendből, s akkor szabadlábra helyezik. Sokan – még Innitzer bíboros érsek is – próbálták közbenjárásukkal megmenteni a kivégzéstől, sikerületlenül. 1943. március 30-án reggel lefejezték.

Boldoggá avatási eljárását 1988-ban indították el.
II. János Pál pápa 1998. június 21-én boldoggá avatta.

I love Békés megye programsorozat

A „Szeretlek Békés megye” rendezvénysorozat részeként február 20-án indul útjára az „I Love Békés megye” programsorozat, mely rendezvényeivel főként a fiatal korosztályt célozza meg. Az „I Love Békés megye” az első olyan fiataloknak szóló kulturális programsorozat, amely lehetőséget kínál otthonunk, Békés megye történetének, kultúrájának megismerésére szórakoztató formában. A Békés Megyei Önkormányzat támogatásával született kezdeményezés célja, hogy a fiatalok megismerjék szülőföldünk értékeit, gazdagságát, s büszkén, reményekkel telve tekintsenek Békés megyére.

A rendezvénysorozat a megye 75 településén, különböző helyszíneken várja az ifúságot, interaktív nyereményjátékokkal, gasztronómiai élmények és szórakoztató programok sokaságával, melyen belül a programsorozat 8 kiemelt helyszínen további rendezvényekkel, látványos kiállításokkal, koncertekkel várja az érdeklődőket. Az „I Love Békés megye” programsorozat első állomását 2010. február 20-án Békéscsabán rendezik meg a Phaedra Közéleti Központban. Ezt követően márciusban Mezőberény, majd Orosháza, Szarvas, Vésztő-Mágor, Gyula, Gyomaendrőd, s végül szeptemberben Szeghalom városába érkezik a programsorozat, melyen a fiatalok könnyed, szórakoztató formában ismerkedhetnek meg Békés megye kulturális intézményeivel, valamint közkedveltek együttesek zenéjére szórakozhatnak. A nyolc állomás közül kiemelkedik a június 24-26. között megrendezésre kerülő kulturális fesztivál, mely a Békés megye turisztikai gyöngyszeméket emlegetett Vésztő-Mágori Történelmi Emlékparkban várja a fiatalokat.

Az „I Love Békés megye” programsorozat első állomásán, Békéscsabán, a Phaedra Közéleti Központban látványos megyetörténelmi kiállítás, színes intézményi bemutatók, gigantikus méretű megye-puzzle, promóciós standok, s rengeteg látnivaló várja az érdeklődőket. Délután a Békés Megyei Napsugár Bábszínház előadása szórakoztatja a gyerekeket a Világszép nádszájkisasszony meséjével, melyet a Békés Megyei Jókai Színház Színitanház hallgatóinak zenés műsora követ. Prohászka Béla olimpiai mesterszakács gondoskodik az ínycsiklandozó ételekről. Az este folyamán fergeteges koncert várja a fiatalokat. A rendezvény záráskor egy hajnalig tartó buli.

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

**TELJES ARUCSERE
TAVASZ**

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK
**TAVASZI-HÚSVÉTI
NÖNAPI AJÁNDÉKOK
DÍSZTÁRGYAK**

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Iskolánk eseményei az első félévben

Az alsó tagozaton fontos feladatunk a tanulási kedv felkeltése és megőrzése, a beszéd fejlesztése, az olvasás megtanítása, nagy hangsúlyt fektetve a szövegértésre. Az első négy évnek meghatározó szerepe van a kisgyermek életében. Mi vagyunk a felelősök, ha a gyermek tehetsége elsikkad, ha kialakul benne a kisebbségi érzés. Minden gyermekben van valami, amiben tehetséges. Nem az a cél, hogy kudarcokkal teli kis embereket neveljünk, hanem az, hogy jól érezze magát az iskolában.

- 2009. szeptember 30-án emlékeztünk meg a nagy mesemondó, mese-gyűjtő Benedek Elek születésének 150. évfordulójáról. A Határ Győző Városi Könyvtár egész napos mesemondást szervezett. Szép számmal jelentkeztek iskolánkból is.

- Hagyomány, hogy iskolánk névadójáról elnevezett Szent Gellért Napot tartunk minden évben, Gellért-napon (szeptember 24.). Ebben az évben (október 2-án) új oltárt szentelt Iványi László tb. kanonok úr. Ezt követte az elsősök fogadalomtétele, faültetés, majd minden osztály jelenettel, dallal tette színesebbé a megemlékezést. Ebéd után különböző helyszíneken játékos ügyességi próbákon vehettek részt a tanulók. Eredményhirdetéssel ért véget a program.

- 2009. október 22-én gyümölcsdelutánt tartottunk az alsó tagozatosoknak. Négy állomáson próbálhatták ki önmagukat. Lehetett gyümölcssebert, mókás szendvicseket, fagyöngy láncot készíteni, talalós kérdéseket megoldani. Ez a délután is nagyon jó hangulatban telt el.

- Iskolánkból hagyományra vált az „Iskolaköstolgotó” megrendezése. Évente két alkalommal hívjuk meg az óvodásokat egy-egy vidám délutánra. A város szinte minden óvodájából jönnek hozzánk a nagycsoportos gyermekek. Ilyenkor megismerkedhetnek iskolánkkal, emellett érdekes játékokkal, foglalkozásokkal kedveskedünk leendő iskolásainknak.

- 2009. december 22-én hagyományainkhoz híven rendeztük meg karácsonykorunkat.

Tanulóink a sok érdekes délutáni program mellett szívesen vesznek részt helyi, megyei, országos és levelezős tanulmányi versenyeken.

A február is tartalmasan fog eltelni, hisz nagy izgalommal készülünk a „Bendegúz” anyanyelvi és a Zrínyi Ilona matematika versenyre.

Szabóné Vaszkó Éva
elsős munkaközösség-vezető

„Itt a farsang, áll a bál!”

Iskolánkból február 12-én farsangi mulatságot rendeztünk. Előzetesen a Diákönkormányzat tagjai elmondták javaslataikat, ki mit szeretne az idei rendezvényen. Sok érdekes ötlet felvetődött, melyek többségét sikerült meg is valósítani.

Kora reggeli órákban a gyerekek szendvicseket készítettek, tombolat árultak, a pedagógusok és a konyhai dolgozók fánkot sütöttek, teát főztek.

Az ünnepség a jelmezesek felvonulásával kezdődött, ahol sok meseszereplő kelt életre, sok érdekes maskarás gyönyörködtette a

nézőket. Köztük volt például Túró Rudi reklám, öregasszonyok, Darth Wader, Hannah Montana, Minnie egér.

A következőkben az osztályok előzetesen begyakorolt produkcióit láthattuk. A második osztályos Giricz Bettina Hannah Montana, a negyedik osztályos Szuper Lányok Kesha, a harmadik osztályos Kiscsillagok Alexander Rybak Fairytale számára táncoltak. A 6. a-sok Britney Spearst és Michael Jackson parodizálták, valamint Micimackó és a Züroidok mesejelenettel kedveskedtek a gyerekeknek, Gyermekszáj összeállításukban pedig aranyköpeket gyűjtöttek össze. A hetedikes fiúk Schobert Norbit keltették életre.

Új hagyományt teremtve az ideitől zsűrizték mind a jelmezeseket, mind a szereplőket. A zsűri tagjai között köszönthettünk két szülőt, a DÖK elnökét és az Igazgató urat. Az első helyezett finom tortát vihett haza, a többiek pedig gyermekpezsgőt és édességet kaptak.

A gyerekek már lelkesen várták a tombolahúzást, ahol több száz játék, különféle írószerek és más értékes tárgy talált gazdára.

Ezt követte egy táncos mulatság, melyen a mai disco slágerekre ropták a gyerekek a táncot.

Köszönetünket szeretnénk kifejezni a szülőknek, hogy finomabbnál finomabb süteményeikkel, tombolatárgyaikkal hozzájárultak a sikeres farsangi mulatsághoz.

Fasoláné Muca Irén és a 6. a osztály tanulói

Na, akkor gondolkodjunk...
Te, hogyan oldanád meg?
Hogy kezdenél hozzá?

Gyakorló pedagógusként gyakran szembesülünk azzal a problémával, milyen nehéz a gyermek érdeklődését felkelteni, fenntartani, a probléma megoldására ösztönözni. Munkaközösség-vezetőnk Cseh Jánosné és Szabóné Vaszkó Éva belső továbbképzés keretében megismertetett bennünket, milyen sokoldalú fejlesztés rejlik egy-egy matematika feladatban. Gyakorlati példákat mutattak arra, hogy a pénz világában hogyan érdemes használni a matematikai műveleteket, vagy a matematikai műveletek felírása helyett néha elegendő a hétköznapi tudást mozgósítani. Hogyan vezessük rá a gyermekeket, hogy a számolás eredményeként kapott irreális végeredmény után újragondolják a feladatot.

A tanórákon fontos szerepet kap a szemléltetés, manuális tevékenység. Elengedhetetlen a tanulók számára, hogy az eszközöket, tárgyakat kezükbe vegyék. A tanító személyisége, a tanulókkal kialakított viszonya, jó pedagógiai érzéke semmivel sem pótolható.

Szántó Károly szerint (1989): „A nevelő kötelessége, hogy amikor a tananyag lehetőséget nyújt, a bemutatás módszerét alkalmazza. Súlyos mulasztást követ el az a nevelő, aki a szemléltetést elhanyagolja.”

A továbbképzés résztvevői

A Wesselényi Sportnapra reggel 10 órakor indultunk. Amikor odaértünk, már nagyon sok gyerek várta az ügyességi és a futóverseny kezdetét. Mindenki izgatottan szurkolt a csapattársának. A verseny végén a második csapat arany-, az első ezüst- és a harmadik csapat bronzérmeket kapott. Ezután következett a futóverseny. Mindenki nagyon-nagyon izgult a helyezését. Ki lesz benne az első hatban? Külön futottak a lányok és a fiúk. Végül elégedetten és sok éremmel tértünk haza.

Kmetykó Csaba
4. osztályos tanuló

Újabb szép eredmények matematikából...

A januári versenyek után (két versenyen három tanuló jutott az országos fordulóra) a központi matematika felvételin bizonyították tanulóink, hogy jól felkészültek matematikából- ott a helyük a választott középiskolákban.

A megyei átlagot mind a hat tanuló túlteljesítette, négyen közülük 32-38 pont közötti eredményt értek el. Az Andrássy tájékoztatása szerint az ott felvételizők átlagteljesítménye 20 pont volt.

A jó felkészülést szolgálja a Pedagógiai Program és a Helyi Tanterv, amelynek átalakítása lehetővé tette, hogy a felső tagozatos osztályok heti négy órában tanulhassák a matematikát! A heti négy tanórán túl lehetőség van felzárkóztatásra is a tantárgyfelosztás nyújtotta időkeretben, de szükség szerint azon túl is.

Cseh Jánosné

Hegedűverseny Békéscsabán

2010. február 12-én került sor a hegedűn játszó fiatalok megyei versenyére. A próbák már reggel nyolckor megkezdődtek, de mi Gyomaendrődről csak nyolckor indultunk, mert az én próbaidőm 9.35-kor volt. A verseny maga 9.45-kor kezdődött. Először a legkisebbek, az előkészítőcsoporthoz tartozók hegedültek, aztán pedig az idősebbek. Ebédig a nyolc korcsoportból négy lement, ezt követően mindenki átment a Fiume étterembe, és ott ebédelt. Kettőkor tovább folytatódott a verseny, és az ötödik korcsoport hét versenyzője hegedült. Ezután az én korcsoportom következett, melyben hatodiknak léphettem színpadra. Először a kötelező majd a választott darabomat játszotam el. Mind a kettő nagyon jól sikerült. Boldogan mentem le a színpadról nagy taps közepette. Ezután a korcsoport után még három versenyző volt. Az első két versenyző a hetedik korcsoportban szerepelt, a harmadik pedig az utolsó korcsoportban, a nyolcadikban egyedül versenyzett.

Miután a versenynek vége lett, várni kellett, hogy a zsűri döntsön. Végül 17.30-kor kezdődött az eredményhirdetés. Először minden korcsoportot külön-külön kihívtak, lefényképeztek, mindenki kapott egy kis ajándékot és emléklapot. Azután jött az eredményhirdetés. Az én korcsoportomban nem lett első, én pedig második lettem. Nagyon örültünk neki.

Végül 19.30-kor indultunk haza, és ahogy mamám mondta délelőtt, „ez egy gyönyörű, boldog nap!”, este én is úgy éreztem, valóban tartalmas és gyönyörű volt.

Bela Gréta Virág 8. osztályos tanuló

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Szonda István:

Adalékok Endrőd kisipari tanoncképzéséről (csizmadiák) Szurovecz László közléseinek tükrében

Legkorábban az inasnak kellett kelnie. Az ő feladata volt a begyűjtés, a takarítás, segítség a házimunkákban, vízfordás stb. Reggel hat órakor kezdődött a munka, de sokszor felkeltek már öt órakor, mert felsöpörték az udvart, ez is az ő feladatuk volt. Segédkeztek a mester háziállatainak gondozásában, ha kellett a gazdasszonynak a konyhában.

Amikor a mesterhez került inasnak egy fiatal fiú, először a takarítást bízták rá. Minden este össze kellett söpörnie. A hulladékot átválogatta, ami szemét volt azt kivitte a trágyadombra, ami még használható volt valamire azt belerakta a hulladékos zsákba, mert abból még sarkat ragasztottak. Minden reggel fellocsolta a műhely földjét, hogy ne legyen por, mert általában a műhelyek a faluban földesek voltak. Minden inas rá volt bízva egy segédre, azt mondhatjuk a segédnek volt egy vagy két inasa. A segéd felelt a mester előtt a rábízott inasért. A segédet tanulta meg az inas az első fogásokat. Az inas, a „segéd keze alá” dolgozott.

Első munkájuk a csizmafej bevarrása volt, majd a csizmaszár hátulját kellett összevarrniuk, majd szegőt fenni, és beszegni a csizmaszár peremét.

Amikor két évet eltöltött az inas, akkor ő is megkapta a kiszabott anyagot és együtt készítette a segédekkel a csizmát. Ha nem tudott valamit a segédek segítettek.

A csizmadia családban a fiúk részt vettek a műhely munkájában.

„10 éves koromban már a műhelyben voltam apámnál. Csináltuk, varrtuk össze a bélést, aztán a sarkokat, a talpszélt, fonalat sodortunk, szegtet egyenesítettünk.”

„Bentlakások voltak az inasok, mert voltak a Fazekasból, innen-onnan; nem mentek haza csak vasárnap reggel. A műhelyben volt ágy ott aludtak, ezek rendes ágyak voltak csak az ócskábbakból.”¹

Szalmaszákot, lepedőt, takarót a mester adott, sőt a műhely tüzelésére használt tüzevalót is a házigazdának kellett előteremtene. A mesterhez került fiú az első pár napon nehezen szokta meg a helyet, adatközlőim szerint a tanyasi gyerekek féltékenyebbek és elmaradottabbak voltak. Szurovecz László idős adatközlőim elmondott erről egy elmosolyogató kis történetet, mely az apja műhelyében esett meg:

„Itt volt nálunk Sztancsik Laci. Az első északa volt, azt mondta neki az egyik segéd:

Ha befejezted a munkád, ne felejtse el elfújni a villanyt! - már ennyi óra, hazajöttek valahonnan a segédek és látják még mindig ég a villany. Hát a srác állt és fújta a villanyt, hát ilyen volt. Nem is látott a tanyába soha villanyt.”

Az inas idő elteltével le kellett vizsgáznia az inasnak és megkapta a segédlevelét. Ezután új szerződést kellett kötni, ha az inas vállalta a segédidő letöltését a mesternél.

A segédidő három év volt, pontosabban 36 hónap. A segédidő időtartamát az SZTK-ba való bejelentéssel ellenőrizték az illetékes hatóságok (ipartestület, adóhivatal).

A segédet be kellett jelenteni az ipartes-

tületnél és az SZTK-nál is. Az SZTK Központ Gyulán volt (1900-as évek első harmada). A bejelentést levélben meg lehetett tenni az SZTK felé, erre a bejelentésre az ipartestületben bejelentőlapot (formanyomtatvány) lehetett kapni. Az SZTK gyakran ellenőrizte a segédet tartó mestereket, hogy a nála dolgozó be van-e jelentve, mert ha nem megbüntették a munkaadót.²

Az 1930-as években Endrődre, az iparosok ellenőrzésére egy Molnár nevezetű biztos volt kijelölve. „Azt soha nem tudtuk a Molnár bácsi mikor toppan be”.³

A segédidő letöltése után válthatta ki a segéd az iparendélyt.

Az inas idő alatt nem vált élesen külön a cipész és a csizmadia szakma, az inasok általános szakmai képzést kaptak. Amikor az inas felszabadult akkor döntötte el, hogy csizmadia vagy cipész akar lenni. A rokon szakmákat, mint a cipész és a csizmadia a XX. század elején közösen *lábbelikészítő iparnak* nevezték, képviselőiket, pedig *lábbelikészítőnek*. Míg inas volt valaki, jobban elvegyült, a cipészek és csizmadiák között:

„suszterinas úgy mondták, abban benne volt a cipőipar meg a csizmadiaság is.”⁴

A segédek és az inasok külön asztalnál ettek a műhelyben. Az ételt a mester felesége a „gazdasszony” készítette el. Az inasok és a segédek ugyanazt ették, mint a mesterek nem volt különbség az ételek minőségében.

Amikor letelt a segédidő, kiválthatta az igazolványát, s mint önálló iparos dolgozhattott.

De a segéd általában maradt továbbra is a saját műhellyel és vevőkörrel rendelkező mesternél, mint segéd, vagy element alkalmazásuk után másik műhelybe bedolgozni, mikor sok volt a munka.

A legtöbb megrendelés tavasztól nyár végéig volt. Ekkor voltak a vásárok, a jó gazdasági évet záró parasztszaladok aratás után csináltattak maguknak és családtagjaiknak lábbelit. A béresek, részes aratók, kubikusok a gazdasági év végén, illetve az egy évre szerződötték október-november hónapban kapták meg járandóságukat, tehát ebben az időszakban volt nagyobb, fizetőképese kereslet az új lábbelikre, vagy a nagyobb javításokra.

A mestervizsga bevezetése adatközlőim szerint 1938-40-ben lépett életbe.

Az iparendélyeket ezután csak mestervizsgával rendelkező iparosok kaphatták meg.

Az 1928-35-ös évek közötti gazdasá-

3 SZUROVECZ László visszaemlékezése (interjú) 2002. „Hát nekünk is volt egy alkalmazottunk, egy nagyon aranyos bácsi volt, Cserenyecz Jani bácsi. Az egyik helyen dolgozott majdnem hét évet, és amikor a nyugdíját intéztem, akkor derült ki, hogy annál az illetőnél, akinél előtte dolgozott egy és két hónapot volt bejelentve. Bejelentették egy hónapra, aztán kijelentették; persze ez reccir volt.”

4 SZUROVECZ László visszaemlékezései (interjú) 2002.

5 SZUROVECZ László közlése 2003.: A tanulóképzésben az alapok megtanulásánál a két rokon szakmákat nem határolták el egymástól. Az első évben általános képzést kaptak a cipész, illetve a csizmadiainasok.

gi válság kezelésére, a minisztérium nem engedte, hogy az önálló iparosok száma rohamosan növekedjen, ezért úgynevezett létszám stoppot vezetett be.

„Mert nekünk közösen volt a műhelyünk Szurovecz Máté és László. Ezt is úgy kaptuk meg az iparjogosi tv-ny, mert akkor már nem adtak ki, mert maszek világ volt, mert édesapám nevében volt a csizmadia ipar és ő lemondott az iparról a javunkra. A tanácsnál meg lett csinálva a megállapodás, hogy amennyiben mi iparjogosi tv-nyt kapunk, a két névre egy jogosi tv-ny, akkor ő lemond. Így lehetünk önállóak, miután mestervizsgát tettünk.”⁵

Az endrői iparosok mestervizsgát tenni általában, a szomszédos Szarvasra jártak.

A mestervizsga kérelmeket az ipartestület intézte, és nevezte ki, hogy mely mestervizsgáznivaló iparos, melyik önálló mester műhelyében készítheti el a remeket és tehet vizsgát.

A vizsgabizottság három főből állt, a legidősebb és legnagyobb tudású mester volt a bizottság elnöke. A csizmadia mestervizsgán a megadott paraméterek szerint, megadott anyagból és szerszámokkal kellett elkészíteni egy csizmát. A vizsga időtartama egy munkanap volt, ezért igyekezniük kellett a vizsgázóknak, hogy minél előrehaladottabb állapotú és jó minőségű vizsgadarabot készítsenek.

„Reggel nyolcra kellett menni Szarvasra, mentünk gyalog, mert akkor nem volt más lehetőség. Akkor volt a bátyám, meg én, meg Szakálos Dezső a szifgyártó, meg volt a Selyem utcán Varga Laci. A mestervizsgázató bizottságnak három tagja volt, kettőre emlékszek. Az egy idősebb bácsi volt az elnöke Mialuszinnak hívták, aztán volt egy Bagi nevű a harmadikat nem tudom, nem emlékszek. Szarvason az egyik vizsgázatónak a műhelyébe kellett menni. Szerszámot azt adtak, de mi vittünk kisebbeket, mert az jobb, ami az embernek a saját kése, az jobban fog. Én vittem magamnak egy kneijp-ot, kést lényegibe. Estefelég tartott, estefele indultunk haza. Aznap nem ettünk csak csináltuk, hogy minél hamarabb kész legyen. Ahogy végeztünk, ott a mesterek megkínáltak bennünket egy pohár borral. Megmondták rögtön, hogy sikerült a vizsga és indultunk haza.”⁶

A mesterlevelet néhány hét múlva postán küldték el az endrői ipartestülethez. Az iparendélyvel rendelkező iparosok, melyek saját műhellyel rendelkeztek, vagy saját maguk dolgoztak (nem más műhelyben) cégtáblát készítettek valamelyik jó kezű szobafestővel vagy festőasztalossal. A cégtábla nagyobb részt fából volt, majd csak a háború után szaporodtak meg a lemezből készült táblák. A cégtáblák a ház végébe jól látható helyre a falra voltak szegve, ritkább esetben a deszkakerítésre erősítettek az utcaajtó mellé. A cégtáblán az iparos neve, a mestersége szerepelt, esetleg a mesterségre utaló rajzolt kép a csizmadiáknál csizma, a cipészeknél cipő volt.

6 SZUROVECZ László visszaemlékezései (interjú) 2002.

7 SZUROVECZ László visszaemlékezései (interjú) 2002.

1 SZUROVECZ László visszaemlékezése (interjú) 2002.

2 SZUROVECZ László visszaemlékezése (interjú) 2002.

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

† keresztény nemzeti gondolat hírnöke

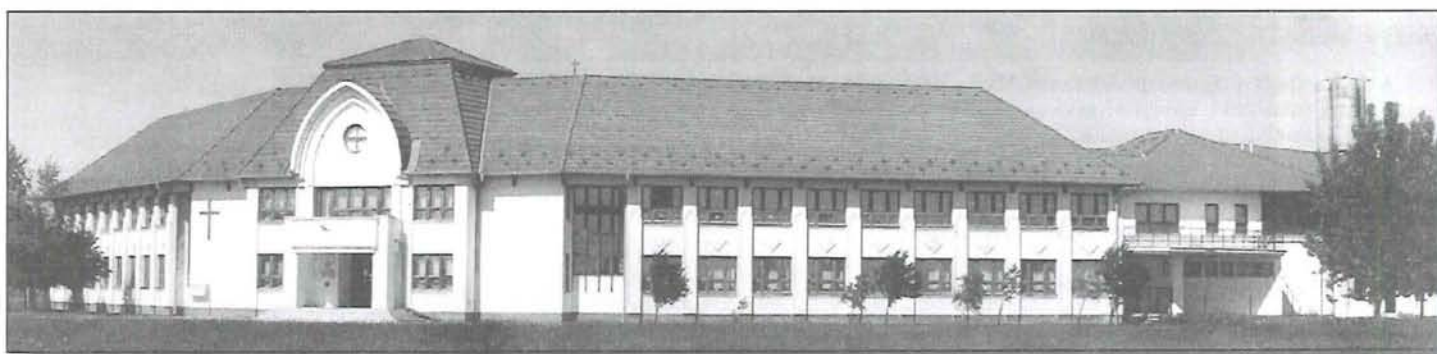
XVII. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2010. március

† Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda melléklete

A SZENT GELLÉRT

KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA BEMUTATKOZIK

Egy pesti ismerősöm kért tanácsot tőlem, milyen iskolába írassa gyermekét. Mivel személyesen van szerencsém ismerni a katolikus iskolák igazgatóit, nyugodt szívvel mertem ajánlani a hozzá legközelebb lévő katolikus intézményt. Természetesen nemcsak egy iskolatípusról van szó, hanem több szempontot is figyelembe kell venni, amikor egy szülő tanácstalan. Egyik ilyen szempont, milyen az oktatás minősége. Ha ezt a minőségbiztosítás szempontjából vizsgálom, akkor ez arról szól, milyen a bemenet és a kimenet között eltelt idő. Hogyan megy be egy gyermek az adott iskolába, és milyen tudással felvértezve ballag el. Továbbá: milyen esélyei lesznek a középiskolába történő felvételi idején, és vajon sikerülhet-e bekerülnie abba az intézménybe, amit szíve szerint, mégis a realitásokat figyelembe véve választ a gyermek. Mert ez a döntés egész életét meghatározza.

Örömmel mondhatom, hogy tanítványaink 2/3-ad része még mindig gimnáziumba és középiskolába nyer felvételt. Akik szakiskolába jelentkeznek, ők pedig széles mosollyal újságolják: nemcsak megtartottam az egyházi iskolában szerzett atla-

got, hanem még javítanom is sikerült. Tanítványaink jelentős része pedig versenyekre is jár. Mert ezt jelenti a tudásalapú oktatás, amit évek óta zászlónkra tűztünk. Nálunk igenis érték a tudás, mert így adjuk meg az esélyt gyermekeinknek, tanítványainknak egyrészt a boldog, kiegyensúlyozott élethez (hiszen az általa vágyott középiskolába kerülhetett be), másrészt a megfelelő egzisztencia kialakításához az alapokat. Éppen ezért hangsúlyt helyezünk az idegen nyelvi oktatásra – már 1. osztályos kortól elkezdjük az alapozást –, az informatika oktatására (20 új számítógépet vásároltunk, LCD-monitorral, diáknyelven szólva: felturbósítva), valamint a matematika és a magyar nyelvi és irodalmi oktatásra (tanítványaink minden évben megyei, országos versenyek résztvevői), és még sorolhatnám.

A másik nagyon lényeges kérdés: a nevelés. Intézményünk – katolikus iskola lévén – egyben „befogadó” iskola. Vagyis a gyermekeket ráneveljük a konfliktusok megfelelő kezelésére, a türelemre, az önfegyelmre. Ez pedig – valljuk be őszintén – a szülőknek is kardinális kérdés, ugyanis nem mindegy, hogy gyermekükre számít-

hatnak a házimunkában, majd később, idős korukra támaszkodni lesz csemetéjük. De nem mindegy az sem, hogy a látott és elsajátított viselkedésmintával milyen esélyük lesz a munkaerőpiacon. Mert egy jól fizető állásnál elvárja a munkaadó a megfelelő együttműködést is. Ezt pedig gyermekkorban tanulják meg, ill. gyakorolják be. Olyan ez, mint az ún. szenzomotorikus mozgás, ami arról szól: ha egy gyermek nem tanulja meg 6-8 évesen, hogyan kell megfogni a ceruzát, később már egyre nehezebb lesz a pedagógusnak és a diáknak is a dolga. Csak itt a gyermek lelki rezdüléseiről van szó, vagyis alkalmazkodunk egymáshoz, amiben a példa maga Jézus. Ezt gyakorolhatják be pl. a földből kinőtt játszótérünkön is.

Mindezek alapján tisztelettel és szeretettel várjuk leendő elsőseink szüleit. Kéressenek bátran bennünket, kérdéseikre pedig szívesen válaszolunk. Merjék bátran felvállalni gyermekük jövőjét azzal, hogy meglátogatják iskolánkat.

Lukács László
igazgató

Kedves Szülők!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda vezetése tisztelettel köszönti Önöket abból az alkalomból, hogy gyermekük iskoláskorúvá vált. Intézményünk jó szívvél ajánlja és mutatja be azokat a nevelési elveket és oktatási tevékenységeket, amelyekkel leendő első osztályos tanulóink találkozhatnak az itt töltött évek során. Bízunk abban, hogy az iskolánkról felvázolt kép segíti választásukat.

Fő célunk:

- A gyermekek, tanulók segítése abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, szépre, jóra fogékony személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Szilárd alpműveltség átadása; az ismeretanyag megértése és alkalmazása.
- Testileg, lelkileg, szellemileg, életmódjukat tekintve egészséges ifjak nevelése.
- Növendékeink izlésének, esztétikai érzékének, igényességének kialakítása.
- Tanulóink sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív személyiség-fejlesztése.

Céljainkat a gyermekkor tényleges megőrzése mellett színes és tartalmában gazdag tanórai, tanórán kívüli, szabadidős programjaink segítségével, nyitott, őszinte, családi légkör biztosításával kívánjuk elérni, megteremtve ezáltal azt az iskolai környezetet, ahol gyermek, szülő és pedagógus jól érzi magát.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda szeretettel meghívja a 2010/2011. tanévben első osztályba lépő kisgyerekeket és szüleiket a következő programjaira:

2010. március 10. 16.30 óra – tájékoztató szülői értekezlet

2010. március 19. 16 órától - Iskolakóstolgotat

2010. március 22-23-24. 8-10 óráig - Nyílt nap

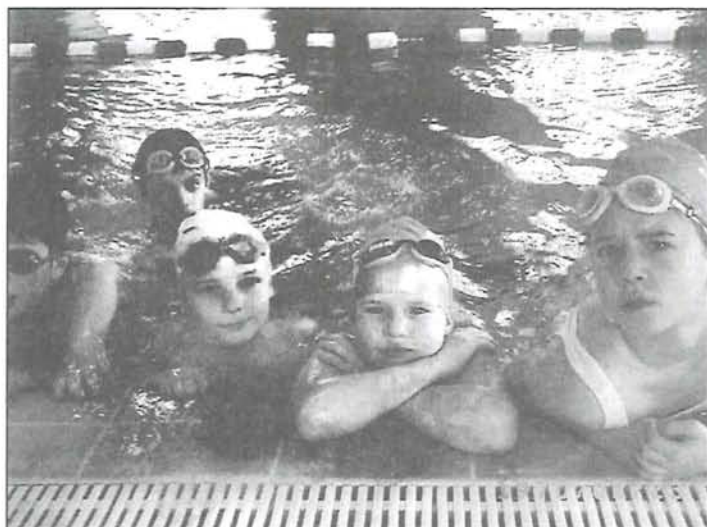
Programjainkra mindenkit szeretettel várunk!

**Iskolai beíratás:
2010. március 29-30-31.**

Közlemény

Tisztelettel értesítjük a szülőket, hogy intézményünket, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodát a jelenlegi közoktatásról szóló törvények értelmében NEM ÉRINTI a körzetesítés, tehát gyermekeiket Gyomaendrőd bármelyik részéről beirathatják iskolánkba.

Lukács László
igazgató

ISKOLA-ERKÖLCS-TUDÁS

„A műveltség jó sorsban békesség, balsorsban menedék” - idézte Arisztotelész gondolatait dr. Hoffmann Rózsa, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense a békéscsabai Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskolában nemrégiben, Iskola-erkölcs-tudás címmel tartott előadásán. A Barankovics István Alapítvány és az iskola meghívására Békéscsabára látogatott kereszténydemokrata országgyűlési képviselő, oktatáspolitikus kifejtette: az oktatás ügye nem az iskolák és pedagógusok belügye, az össznemzeti kérdés. A jelen állapotokról beszélve elmondta, hogy az elmúlt években számtalan rossz döntés született az oktatás területén, ezen mindenképpen változtatni kell. Dr. Hoffmann Rózsa azt is kifejtette: az oktatási rendszer átalakítása keretében elengedhetetlen a prioritások „újrahangolása”, s a magyar iskola újra komoly alpműveltséget kell, hogy adjon. A kialakult helyzetért az elhibázott közoktatás-politikai döntések sora és a társadalom is felelős. Ma kompetenciaöriület jellemzi az oktatást. A kompetenciák ismeretanyag, tudás nélkül azonban nem állnak meg a lábukon, éppen ezért fontos a széles körű alpműveltség is - hangsúlyozta az egyetemi docens.

Gondolatai, a felvázolt elképzelések összhangban vannak iskolánk elveivel is. A Szent

Gellért Katolikus Általános Iskolában érték a tudás. Mindennapjainkban is ezt hangsúlyozzuk és adjuk át diákjainknak. Kiemelt értékékként kezeljük az erkölcsöt, a rendet, a tudást, az igazságosságot. Igyekszünk úgy végezni munkánkat, hogy érvényesülhessen a „mindenki igényei, képességei és törekvései szerinti” elv. Emellett egyensúlyt próbálunk teremteni a hagyományok és a folytonos megújulás között. Iskolánk középpontjában az ember áll: a gyermek és a pedagógus, továbbá a szülő, akiknek elképzelései egységet kell, hogy alkossanak, hiszen ez lehet az útja a gyermek ideális fejlődésének.

Iskolánk tehát egy tudás-, érték- és kultúrákövetítő nevelő intézmény, amely a gyermek érdekeit szem előtt tartva működik. Feladataink

között fontos szerepet kap az értékelvű nevelés a családdal együttműködve és azt segítve, valamint a műveltség alapjainak elsajátítása. Célunk a test, a lélek és a szellem arányos fejlesztésével a személyiség és a közösségek harmóniájának elősegítése.

Kele Ágnes

BEMUTATKOZÁS

Tisztelettel köszöntöm a kedves szülőket abból az alkalomból, hogy gyermekük ősszel első osztályos lesz.

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. Szabóné Vaszkó Évának hívnak. 20 éve vagyok a pályán. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodában 1996 óta tanítok. A tavasz egy pedagógus számára nemcsak rügyfakadást, hanem minden évben izgalmakat és várakozással teli hangulatot idéz elő, amikor az óvodások beiratkozására kerül sor.

A szülőben is él a szorongás, melyik iskolát válasszam, milyen lesz a tanító néni, s végül, de nem utolsó sorban hogyan állja meg helyét a gyermekem az új körülmények között?

Nagyon fontos időszak ez a kisgyermek számára is. Eddig fő tevékenysége a játék volt. Most már –bár az első évben játékos formában- helyébe lép a tanulás.

Fontos feladatunk, hogy megszerettessük a gyermekkel az iskolát. Ne sírva jöjjön, ne azt válaszolja- ha megkérdik tőle, hogy érzi magát az iskolában-, én nem szeretek oda járni.

Hiszem és vallom, hogy aki a pedagógus pályát választotta, mindent megtesz annak érdekében, hogy átsegítse a gyermeket ezen a nehéz szakaszon. Tőlem és Önöktől is kedves szülők, örömet és biztatást kell, hogy kapjanak.

S e m m i mást ne segítsen a szülő, mint azt, hogy örülni tudjon annak, hogy a gyermeke már erre meg erre képes és nap mint nap megkérdezi Tőle,

minek örült az iskolában.

A mi iskolánk pedagógiai módszereinél elsődlegesnek tartjuk az egyéni gondozás és haladás lehetőségét, a gyermekre mérjük a feladatokat, onnan indulunk ahol tart, alapozunk és alapozunk, időt adunk a gyakorlás változatos és élvezetes formáira, megtöltjük izgalommal az együtt töltött órákat.

Kis iskola lévén családias hangulatot próbálunk teremteni, ahol fontos a szeretet, a türelem, az egymásra való odafigyelés, a rend, a tisztaság. Fontosnak tartom a gyermeki bizalom és derű megerősítését, az osztályon belüli jó légkör megteremtését, a szülővel, gyermekkel való pozitív viszony kialakítását. Célom az, hogy a gyermeknek sikerélménye legyen, hogy jól érezze magát az iskolában.

Iskolánkban március 10-én Szülői értekezletet, március 19-én „Iskolaköztalálót”, március 22-én, 23-án, 24-én nyílt napokat tartunk. Mindhárom alkalommal szeretettel várjuk a szülőket és a leendő elsősöket!

Tisztelettel: Szabóné Vaszkó Éva

Fekécs Editnek hívnak. 2004-ben végeztem Békéscsabán a Tessedik Sámuel Főiskola tanító szakán. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában 6 éve tanítok, jelenleg 2. osztályban.

Sok szeretettel várom a leendő elsősöket!

Tisztelettel: Fekécs Edit

Engem ért a megtiszteltetés, hogy az iskolámról írhattak pár sort, amit természetesen nagy örömmel vállaltam.

2009. június 13-án ballagtam el a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolából. Az ott töltött nyolc év alatt nagyon sok jó történt velem. Az osztálytársakkal, iskolatársakkal összekovácsolódtunk. A Vidám nap, a Szent Gellért Nap, a farsangi multság, a meghitt karácsonyi rendezvények és nem utolsó sorban a tudás, amit ezen évek alatt szereztem, mind segítenek, segítettek iskolaváltás után is. Lehetőségünk volt tanulmányi versenyeken és sportversenyeken részt venni. Egyszer sem éreztem úgy, hogy nem ez a megfelelő iskola számomra. A tanítók és tanárok nagyon kedvesek, és az órák mindig jól teltek. A középiskolában is boldogulok, melyet a volt tanárainknak köszönhetek. A befektetett munkának megvan az eredménye. Szívesen ellátogatok újra, és nagyon jó érzés, hogy szeretettel visszavárnak.

Ez az iskola szerintem minden gyermeknek megfelel, jó tapasztalatok birtokában tudom ajánlani mindenkinek.

Kurilla Zsolt
volt 8. osztályos tanuló

(Zsolt évfolyamelsőként, dicsérrel végezte az első félévet, kívánunk neki további szép eredményeket!)

Kilenc évvel ezelőtt tanácsstalanok voltunk, hogy melyik általános iskolát válasszuk gyermekeinknek.

A döntésünk a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolára esett, mert úgy gondoltuk, ha az értékrendek nem csak otthon vannak képviselve, hanem az iskolában is, akkor ez elősegíti gyermekeink helyes, egészséges fejlődését. A mai zűrzavaros világban fontosnak tartjuk, hogy az őszinte igaz szeretetet, tudást tanulják.

Nagyon sok szép, vidám rendezvényen vettünk részt az iskolában.

A gyerekeknek lehetősége van képességüknek megfelelően tanulmányi, sport, nyelvi versenyeken részt venni. A hetek, hónapok, évek, azt igazolták, jó döntést hoztunk.

Gyermekeink szerettek, szeretnek ebbe az iskolába járni, sok pozitív élménnyel, tapasztalattal, tudással lettek gazdagabbak.

Confucius mondta: „Ha egy problémát elintézzük, százat távol tartunk!”

Jó iskolát választottunk gyermekeinknek, ajánlom minden szülőnek!

Köszönettel: Kurilláné Frankó Anna
***

„A SZENTGELLÉRT”

Emlékszem, amikor első nap az iskolában minden idegennek tűnt. A tanárok, a diákok, a környezet... Azóta eltelt nyolc év, és most már teljesen otthonosan érzem magam. Barátaim lettek, felsőben új osztályfőnököt kaptunk, aki mindig összetartotta az osztályt, így nagyon jó osztályközösségünk lett.

Számos iskolai programon vettünk részt. Például a Szent Gellért Nap, ahol játékos vetélkedők, feladatok vártak minket, a karácsonyi műsorok, a farsangi multságok, a gyermeknapok és még sok más program. Rendszeresen jártunk matematika, magyar és sport versenyekre, ahonnan általában jó eredményekkel tértünk haza.

Az alapfokú nyelvvizsgára való felkészülést már elkezdtük, mivel májusban a nyelvvizsgára kerül sor.

A megfelelő felkészülésnek köszönhetően a felvételi vizsga is nagyon jól sikerült, így reménykedünk, hogy bejutottunk a választott középiskolákba.

Sajnos jövőre máshol folytatjuk tanulmányainkat, és így itt kell hagynunk az iskolát. Újra idegen környezetben fogjuk kezdeni a szeptembert, de biztosan örömmel várnak majd vissza tanáraink és az itt maradó diáktársaink.

Farkas Anna 8. oszt.

A MI ISKOLÁNK

Minden évben eljön az idő, amikor a nagycsoportos gyerekek szülei, iskolát választhatnak gyermeküknek.

Emlékszem, mintha most lett volna, amikor mi is izgalommal és reményekkel telve meghoztuk döntésünket: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola. A „nyílt nap” alkalmával lehetőségünk volt, hogy megnézhessük az iskolát és leendő tanító nénit is. Bemehettünk az órá-

jára, ahol magával ragadott barátságos, kedves személyisége, sugárzott a gyerekek iránti szeretete, odafigyelése. A gyerekek rajongással vették körbe Szabóné Vaszkó Éva tanító nénit. Mi tanító nénit, módszert választottunk, és úgy gondoltuk ez gyermekünk számára megfelelő lesz. Az iskola felszereltsége minden igényt kielégítő, dolgozói azon fáradoznak, hogy ez így maradjon, és évről évre fejlődik, eszközökkel gazdagodik. Most új udvari játékokkal büszkélkedhet az iskola, melyeket örömmel és felszabadultan birtokukba is vesznek a gyerekek a szünetekben.

Az iskolának jó a kapcsolata az óvodákkal is. Az iskolaköztől színes programokkal várják a nagycsoportos gyerekeket. Minden évben meghívja az iskola az első osztályos gyerekek óvó néneit „nyílt napra”, melyen most én is részt vettem. A gyerekek nagyon ügyesen és jól teljesítettek, figyelmesek és fegyelmezettek voltak, mindez a tanító nénik odaadó munkájának a gyümölcse. Az iskolának jó a kapcsolata a szülőkkel, bármilyen probléma adódik, a tanárokat és az igazgató urat is bátran felkereshetik.

A gyerekeket év közben sok program várja. Szent Gellért Napon különböző ügyességi versenyeken vesznek részt. A karácsonyi ünnepély mindig meghitt és családias, melyre a szülőket is nagy szeretettel várják. Az aulában a gyerekek által készített karácsonyi díszeket lehet megvásárolni, és szülők által sült sütemények is kaphatók. A farsangi multság nagyon jó hangulatban telt az idén is, természetesen a szülőkkel együtt. A gyermekek boldogan vonultak jelmezeikben a színpadon, és a három legjobb jelmez díjazására is került. Táncos, zenés és vicces műsorokkal készültek az osztályok, a három legjobb tortát, kölyök pezsgőt kapott. A jókedvhez a finomságok is hozzájárultak, sütit, fánkot és teát fogyaszthattak. A tombolat minden gyermek nagy izgalommal várta.

Az anyák napi műsor mindig megható és színvonalas, sok anyuka és nagymama küszködik a könnyeivel. Mindig örömmel hallgatjuk a rendezvényeken az iskola énekkarát.

Tanulóink jó eredményekkel jeleskednek a tanulmányi versenyeken, mese-, versmondó versenyeken, sportban. Tanáraink lelkiismeretesen készítik fel őket, ezért nagy köszönettel tartozunk nekik.

Az iskolához fűzött reményeim valóra váltak, örülök, hogy gyermekem a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tanulója.

Németné Bukva Magdolna

Gyerekszaj - gyermekek írták

Én azért szeretem ezt az iskolát, mert kedvesek a tanító nénik. Ebben az iskolában mindent megtesznek a diákokért. Mindig ha valami baj van, megbeszéljük. És mindent megtesznek a gyerekeknek, hogy jó legyen nekik. Az ebédlő is szép, de az egész iskola is szép, rendbe van tartva kint és bent. (4. osztály)

Azért szeretek a Szent Gellértben járni, mert játékosak is szoktak lenni az órák. (2. osztály)

Én azért szeretek ide járni, mert a tanulók és a tanítók kedvesek és segítőkészek. A tanárookra minden gyerek számíthat, mert szívesen segítenek. A délutáni foglalkozások nemcsak fejlesztenek minket, hanem szórakoztatóak is. (6. a osztály)

Azért, mert jó a közösség, rendezek a tanárok, jók a szakkörök. (6. b osztály)

Sokan vagyunk az osztályban, és sok barátom van. Rengeteget tudunk tanulni, és szeretem az órákat. A szünetekben az ügyeltesek figyelnek ránk, és segítenek nekünk. (3. osztály)

Nagyon jó a fizikaóra, nagyon sokat kísérletezünk. Meg még nagyon jó a tesi óra. A mi tesi tanárunk meg szokta engedni valamikor, ha kész vagyunk a gyakorlattal, hogy focizunk. (8. osztály)

A testvéreim ide jártak. Az osztályba is szeretek járni a barátaim miatt, meg Gyomaendrődön ez az iskola tűnt a legjobbnak, amikor beírtak, de most is a legjobbnak tartom. (8. osztály)

Azért jó iskolába járni, mert a tudással többek leszünk, és addig is, amíg suliban vagyunk, nem ülünk

otthon a tévé előtt egész nap a nagy semmittevésben. És van olyan nap, amikor szinte alig tanulunk, mert általában vannak programok (például: farsang stb.). Ezért jó suliba járni. (7. osztály)

Nagyon szép a környezet. Nagyon jó baráti kör van itt. Az itt tanult dolgokat tovább visszük magunkkal. A tanáraink is türelmesek hozzánk. Kicsit több tanulmányi kirándulás lehetne. (5. osztály)

Azért szeretek ide járni, mert ez az iskola jól felszerelt. A tanárok kedvesek, és segítenek a versenyekre felkészülni. Megvan a kellő fegyelem, de ugyanakkor jól érezzük magunkat. Ötletesek szoktak lenni a szabadnapok (farsang, vidám nap). A tanulók megmutathatják, hogy mit tudnak (fizikai délután). (8. osztály)

Szerintem jó, erős iskola, én meg vagyok elégedve, és a szüleim is. Nekem ez számít. (5. osztály)

Ha rosszul érzem magam, mindig segítenek. Nem bántanak, vagy csúfolnak azért, ha valamilyen betegségem van.

Ez az iskola az, ami nekem a legjobban megfelel. Tisztaság, rend és jó értelemben fegyelem van. A tanárok rendszeresen megtanítják az anyagot. Az osztálykirándulás kiválóan van megszervezve. Ha valamilyen verseny van az iskolán kívül, a tanárok elengednek. Délutánonként a röplabdaedzés minden gyereknek jó sportolás. Akinek jó hangja van, ajánlom az énekkart. Vannak nyelvész versenyek, matek versenyek, ahol kipróbálhatják a gyerekek tudásukat. Nem írunk sok témazárót, sem dolgozatot, ami nekem nagyon tetszik. (6. a osztály)

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felölös kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsőjén *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Adalékok a gyomai „kulákprés”, „kulákgolgota” eseményeihez

Bevezetésként egy kiváló békéscsabai református lelképásztor, gyülekezetépítő, hitvalló, embert próbáló sorsot „választó” keresztény lélek 1944. évi és 1945. újesztendei igehirdetéséből szeretnék idézni. 1944. december 31. Alapige: Ezsaiás könyve 54: 7-8 „Egy rövid szempillantásig elhagyatalak, és nagy irgalmassággal egybegyűjtelek...”

„... Valami irtózat zúgott végig az életünkön. Valami szörnyű, megrázó, mindenkit földhöz verő, mindenkit megpróbáló irtózat. És most temetünk. Most nem tudjuk, ennek az elmúló esztendőnek roncsait hol szedjük össze. Akármerre nézünk, könnyet, sóhajást, s szomorúságot látunk ebben az esztendőben, ... megállva ennek az esztendőnek utolsó napján visszanezünk rá, és fájó kérdésekre hulló könnyekkel, a lelkünkbe vágó mértekre Isten igéjében keressünk és kapjunk választ, erőt és vigasztalást. Ennek alapján kell, hogy meglásuk és megértsük ami velünk történt egyéni- leg, közösségileg, ... nem történhetett másként, mint hogy egy rövid szempillantásig elhagyott bennünket az Isten! Nincs okunk számon kérni Tőle, hogy miért? Csak bűnbánatra van okunk, alázatos és töredelmes meghajlásra: megérdemeltük!... Az elmúló esztendőben emberi akaratok csődjét láthattuk. Az anyagra épített embervilág összetörését láttuk.

Féltreérthetetlen tényekben mutatta meg Isten, hogy mivé lesz az-az emberi közösség, amelyikről Ő elveszi gondviselő karját. Kell, hogy lássuk, megtapasztaljuk, mi lesz életünkben, amikor a sátán elszabadul, ekkor amikor minden megtörténhet, amikor a törvénytelenség, az erőszak az úr... 1944. leáldozó óráiban vedd szívedbe azt is, hogy még valamitől búcsúzunk. Búcsúzunk attól a nemzettől, attól a nemzeti közösségtől, amelyben és ahogy eddig éltünk. Valami meghalt az életünkben és ez nem egyéni tragédia, ez közösségi fájdalom. Valami másként zeng majd ezután. Én nem tudom mi lesz ezután, nem tudom mi következik, nem mentem azt, ami elmúlt, nem politizálok, nekem csak a szívem vérzik, amikor egy földre tepert ország halálos kínjaiban vergődését látom ennek a múltó esztendőnek az utolsó óráiban!

1945. január 1. alapige: „Ne csodáld, ha azt mondom néked: Szükség néktek ujonnan születnetek” János evang. 3:7

„Ez az esztendő fogja megmutatni, hogy mennyi az írott malaszt, s mennyi élő valóság a mi kereszténységünkben, amikor nem lesz profit, üzlet, haszon a kereszténység, hanem talán mártíromság. Ez az újesztendő fogja megmutatni, hogy újjászületett lélekkel meg tud-e állni Isten népe, vagy elpusztul..., mert nem méltó arra, hogy éljen.” / Ifj. Koppányi Gyula Lp.

S eljött a „fordulat éve 1948”, s elkezdődött a sátán uralkodása.

Árverési hirdetések, átvételi elismervények, jegyzőkönyvek, zálogházi jegyzőkönyvek, köztartozások fejében lefoglalt elszállított állatról, ingóságokról 1949. nov. 16-1953. február 24 között. A végrehajtott közegek a legváltozatosabb módon eszközölték mindezeket, kezdve papír fecniktől, az 1945 előtti hivatalos iratok, nyomtatványok hátuljára, gondosan lesatírozva a koronás magyar címet, noteszlapokra.

A kárvallott kulákasszony-korabeli meghátározás szerint: „fölműveléssel hivatásszerűen foglalkozó, nem dolgozó paraszt, kuláknak minősülő személy” - Lautner Gyuláné szül. G. Nagy Lídia, Gyoma, Hősök Emlék útja 17, ma 61 sz., 1949. november 16-án lefoglalták az egyetlen hízót, karácsony előtt való levágásra szánták volna, 700 ft. értékben. 1950. november 24-én lefoglalt és elszállított tárgyak: 1 db. dívány kávébarna plüss huzattal 600 ft., 1 db diófa ebéd- lőszekrény 1000 ft., 1 db keményfa íróasztal 400 ft. Egy kockás papíron, kitépet noteszlap, 1945. december 7-én: 20 kg toll tokban, 3 db dunyhahuzat, 8 db párnahuzat. 1950. december 20. 1 db éjjeli szekrény, 50 ft. 1 db dívány 250 ft. 2 db szék szövethuzattal 100 ft., 4 db szék 80 ft., 1 db sezlony 250 ft. 2 db. fotelszék 100 ft., 1 db. szalonkanapé 200 ft.

Egy orvosi recept hátuljára írva: 1951. április 19-én: 1 db ebédülőszőnyeg és 2 db fotelszék érték feltüntetése nélkül. 1951. április 25-én: 1 db konyhaszekrény 200 ft., 1 db üvegajtós szekrény 300 ft., 2 db keményfaágy 200 ft., 1 db keményfa ebédülőasztal 100 ft., 2 db Petőfi kép, ezek emlékszem, olajnyomatok voltak, egyik: Petőfi Sándor a segesvári csatamezőn, másik: Petőfi a Talpra magyart szavalja, az elvtársak 80 ft.-ra taksálták, 1 db. piros asztal, nyilván az aktuális uralkodó szín miatt is kellett, 100 ft., 1 db asztalterítő 20 ft., 1 db kék virágállvány 20 ft., 1 db fehér konyhaszekrény 300 ft.,

1 db konyhaasztal 70 ft. - ugyanazon a napon még egy fuvar: 1 db fakó szekrény 300 ft., 1 db tükrös állvány 270 ft., 2 db fotelszék 140 ft., 6 db támlaszék 170 ft., 1 db ágyterítő 80 ft., 1 db hintaszék 50 ft., 1 db kredenc 200 ft., 2 db sárga hajlított szék 40 ft., 3 db kisasztal csipketa- karókkal 30 ft., 3 db női ruha 210 ft., - ugyan- aznap harmadik fuvar: 1 db kanapé 30 ft., 1 db barna ágy 30 ft., 1 db mázsáló, 6 db súllyal 270 ft., 7 db háziszőttés zsák 70 ft., 1 db porolóáll- vány 20 ft., 1 db állófogas 60 ft. 1951. október 3-án: 3 db kb. 100-100 literes bádóg víztartó 90 ft., 1 db lóca 70 ft., 1 db konyhaszekrény 300 ft., 1 db cséza koci 500 ft., 1 db konyhaasz- tal 70 ft., 1 db piros ágyterítő 80 ft., 1 db ágy 30 ft., 1 db konyhamérleg súlyokkal 280 ft. - 1951. december 15-én 1 db konyhaszekrény, 1 db éjjeli szekrény világos színű, érték nélkül. 1952. szeptember 17-én 1 ágy, egy sodrony, 3 matrac, 1 dunyha piros huzattal, 2 db párna fe- hér huzattal, 1 asztal, 1 szék, 1 konyhaasztal, 1 lóca, 1 nagy lópokróc, 15 db használt, 1 stelázi.

1952. november 28: 2 db fekete szőrmeka- bát, 400 ft., 1 db setétkék szoknya piros szvet- terrel 100 ft., 2 db lepedő 50 ft., 3 db piros csikos törülköző 30 ft., 1 db damaszt kendő 10 ft., 2 db selyem fejkendő 20 ft., 1 db dunyha- huzat 20 ft., 4 db abrosz 50 ft., 2 db ágyteri- tő 100 ft., 3 db. díszpárna 30 ft., 2 db 6 literes kanta 20 ft., 2 db ágyelvé való szőnyeg 20 ft. - 1953. február. 18: 3 kg méz bádóg kannával együtt, 2 db női hálóing, 2 méter vászon, 2 db vászon lepedő, 3 db asztalterítő, 3 db lepedő, 1 db sövénynyíró olló, 1 db tányéros mérleg súlyokkal, 14 db villa étkezészetből, 6 db kés, 6 db villa, 10 db étkezészet kés, 1 db virágállvány, 1 db lábtörő, 1 db vaslapát nyéllal, 3 db használt szobaszőnyeg, 4 db függőnytartó, 1 db vihar- lámpa, 1 db tengeri morzsoló, 1 db lábtörő.

„S itt szemmel láthatólag kimerült az elvin- ni való, végül a házból is menni kellett kény- szerlakhelyre egy másik kulák nyakára, hogy hadd marják egymást, ahogy ezt egy magasan szárnyaló közösségi előljáró elvtárs annak ide- jén mondotta volt. Fentiekhez magyarázatot nem kívánok hozzáfűzni. Jómagam sok minden ilyesfélével gyerekként átéltem.

Isten irgalmazzon a gonosz lelkeknek.

Cs. Szabó István

Bal alsó kép: Koós László cipésmester és segédei 1929-ben (Endrőd)
Jobb alsó: Szurovecz István csizmadia mester segédeivel 1910-ben

NORVÉGIA KÉPEKBE AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZBAN

Február 8-án az esti órákban kellemes időutazásban lehetett részünk. Az Endrődi Községi Házat működtető Templárius Alapítvány egy vándorkiállításnak adhatott helyet a földszinti nagyteremben. Képzletben elutaztunk Norvégiába több mint 50 színes fotó segítségével. Természeti képeket és szebbnél szebb tájakat láthattunk. A program varázsát és hangulatát az is színesítette, hogy felszerelték azokat a lámpákat, amik a kiállítás élményét fokozták. A programot Várfi András polgármester nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy milyen jó, hogy vannak ilyen kezdeményezések, és örül annak, hogy Endrődön is, a Templárius Alapítvány jóvoltából ez a kiállítás megrendezésre került. Reményét fejezte ki, hogy a helyi iskolák, óvodák, intézmények élnek azzal a lehetőséggel, hogy akár osztályfőnöki óra keretében megtekinthetik a kiállítást. Bíró Károly újságíró pedig hitelesen számolt be az északi fényről, a norvég kultúráról, a gasztronómiáról és természetesen a kint töltött éveinek emlékeiről, a csodálatos tájakról. Ezt követően az érdeklődők norvég zene hallgatása mellett nézték meg a szép összeállítást.

Köszönetünket fejezzük ki a Békés Megyei IBSEN Oktatási, Művészeti és Közművelődési Közhasznú Társaság Kulturális Irodának, hogy ez a vándorkiállítás hozzánk eljutott (Kondorosról érkezett), és Endrőd is ennek egyik állomása lehetett.

Köszönetünket fejezzük Polgármester úrnak, a segítőknek, a résztvevőknek, a fotósoknak (akik készítették a képeket), és Mindazoknak, akik ezután fogják megtekinteni a fotókiállítást.

A kiállítás megtekinthető 2010. február 8-tól március 15-ig munkanapokon reggel 8-tól délután 3-óráig.

Ungvölgyi János

Felső kép: Várfi András polgármester megnyitja a kiállítást

Alsó kép: Bíró Károly bemutatja Norvégiát

SPORT

LABDARÚGÓ HÍREK A FELKÉSZÜLÉSRŐL

A Gyomaendrődi FC labdarúgói a téli felkészülés végéhez közelednek. A heti négy edzésen igen kemény munkát végeztek a játékosok, amelynek reméljük, a tavaszi szezonban meglesz az eredménye.

Az egyesület öt új játékost igazolt a csapat megerősítése érdekében, míg egy játékos távozott az átigazolási időszakban. Reméljük, az újak segítséget jelentenek az egyesületnek a kitűzött célok elérésében.

Az érkezők: Karázi László Battonya
Kovács Gyula Dévaványa
Czakó László Dévaványa
Lövei Tibor Csárdaszállás
Gonda Péter Mezőtúr

A távozó: Békési Norbert Csárdaszállás

A felkészülés során a lejátszott edzőmérkőzések eredményei:

2010.01.30. Kisújszállás – Gyomaendrődi FC 4 : 0

Havas, csúszós pályán az ellenfél kihasználta a védelem hibáit, míg a támadóink a kidolgozott helyzeteket sorra kihagyták.

2010.02.06. Gyomaendrődi FC – Dévaványa 4 : 2
gól.: Lövei 2, Kéri, Molnár

Havas, jeges pályán a körülményekhez jobban alkalmazkodva a hazai csapat megérdemelten nyert a lelkes vendégek ellen.

2010.02.13. Mezőtúr – Gyomaendrődi FC elmaradt

A pálya használhatatlansága miatt a mérkőzés elmaradt, az idő, ha engedi 2010.02.23-án lesz pótolva a mérkőzés.

2010.02.20. Gyomaendrődi FC – Túrkeve 3 : 3
gól.: Czakó 2, ifj.Erdősi

Jól előkészített pályán gólgazdag mérkőzésen a hazaiak még számtalan helyzetet kihagyva játszottak döntetlent.

A sportegyesület 2010. február 26-28 között már második éve látja vendégül Nagyenyed testvérvárosának labdarúgó egyesületét, akikkel 27-én délelőtt 11-órától barátságos mérkőzést játszik a csapat. Ez lesz az utolsó edzőmérkőzés a március 6-án kezdődő tavaszi szezon kezdetéig.

Reméljük, egy sikeres tavasz elé néznek labdarúgóink.

Fülöp Zoltán

FÉRFI KÉZILABDA

Szerkesztőségünk a napokban a város férfi kézilabda csapatát is felkereste, hogy a tavaszi munkájukról felkészülésükről, a bajnokság kezdetéről érdeklődjön. A csapat bajnoki rajtja 2010. április 4-én indul tudtuk meg Levente Györgytől a férfi kézilabda szakosztály elnökétől. A felkészülést már elkezdte a csapat, de rengeteg tennivaló van, hisz a szakosztály 2009 tavaszán alakult meg, jelenleg az ötödik helyen 3 ponttal a dobogós helyről leszorulva fejezte be az őszi szezont a csapat. Elkezdte az utánpótlás megszervezését is a vezetőség, ami azt jelenti az új bajnokság kezdetére, már utánpótlás csapatot is nevezni fognak, de most a munka a közeledő tavaszi bajnokság kezdetére összpontosul.

Eddig a felkészülés jónak mondható. A csapat Szarvason már részt vett egy tornán, majd Túrkeven is ott voltak, március 13-án pedig hazai pályán az ELSŐ KÖRÖS KUPA néven szintén egy tornán vesznek részt, amit viszont a csapat indít útjára, aminek hagyományt szeretnének teremteni a jövőt illetően. Hogy anyagiakban hogyan áll a szakosztály? A válasz: egyelőre nem a legjobb, de köszönjük a Polgármesteri Hivatal, a SIKÉR KFT., valamint BÁRKAI ZSOLT vállalkozónak a támogatást, hisz nélkülük most csapata sem volna a városnak.

Pelyva Miklós

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Szerkesztőség!

Hálás szívvel szeretném megköszönni, hogy előfizetője lehetek, és így eljut hozzám a „Városunk” c. újság. Így én is figyelemmel kísérhetem drága szülőfalum eseményeit.

Sajnos, 1964-ben a tanyavilág lerombolása után Békéscsabára költöztünk.

Szívem-lelkem a mai napig Polyákhalmom maradt, ahol kis tanyám helyét hűen őrzi egy elárvult fa. Mivel mozgáskorlátozott lettem, a lányom minden nyáron haza visz. Nekem az maradt az igazi otthonom. Hálás vagyok Szakalósnak és a sok-sok drága gyerek-kori ismerősnek, hogy az iskolánk helyénél a keresztet felújították. Mádkozom ott, ha otthon vagyok.

Szomorúan olvastam, hogy a II. világháborús emlékművet újból megrongálták. Aki azt tette, nem tudhatja, tettével milyen fájdalmat okozott azoknak, akik a háborúban a legdrágábbat veszítették el. Az én drága Édesapám is az áldozatok között van. Az emlékmű helyreállítási költségeihez én is hozzájárulok.

Továbbra is nagyon várom drága szülőfalumból a „Városunk” újságot.

Kérem a jó Istent, adjon erőt, egészséget a Szerkesztőség minden tagjának további munkájához.

Szülőfalujához és a laphoz mindig hűségese olvasója:

Kulik Vendelné Békéscsabáról

***

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem.

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegek Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbetegek oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapot célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a **0011** technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A TÁMOP 3.1.4. pályázatban vállalt pedagógus továbbképzések az iskolai élet szinte minden területére kiterjednek. Eddig több mint tízféle képzésen vettek részt kollégáink. A tanultakat sikerrel alkalmazzák, és iskolán belül továbbadják bemutató órákon.

Ebben az évben is a mi iskolánk rendezte meg a Zrínyi/Gordiusz Matematikaverseny területi fordulóját. A Matematikában Tehetős Gyermekekért (MATEGYE) Alapítvány volt a szervező. A verseny a tanulók logikus gondolkodását kívánja mérni s célja a matematika népszerűsítése. A város iskoláin kívül Dévaványáról is érkeztek versenyzők.

Játékosok a Wesselényi Sportnapon

A Wesselényi Közalapítvány támogatásával sportnapot rendezett a Rózsahegyi és a Kis Bálint iskola diáksport egyesülete. A rendezvényre meghívták a Szent Gellért iskola tanulóit is. Volt úszóverseny, utcai futás és vegyes csapatokkal játékos sportvetélkedő.

A második félévet a felső tagozatosok három napos tréninggel kezdték. A Tanulás tanítása projekten belül arra készítik fel a gyerekeket, hogy minél hatékonyabban, eredményesebben tudjanak tanulni. Voltak figyelem fejlesztő-, koncentrációs gyakorlatok, információgyűjtés, könyvtárhasználat, olvasásfejlesztés számítógéppel is. Ezeket a tanulást segítő módszereket párokban, csoportokban, játékos formában sajátítják el. A „tantan” eredményességét bizonyítja az is, hogy egy volt diákunk, aki már egyetemista, most ismerkedik ezzel a bevált módszerrel. Úgy tapasztalta, hogy középiskolás testvére, aki már részt vett ebben a projektben, sokkal hatékonyabban tanul.

Jelmezesek a farsangon

Bemutató óra az elsősöknel

Népszerű volt az iskolai jégpálya

Az alsósok farsangi mulatsága a tornateremben kezdődött jelmezes felvonulással. A sok érdeklődő szülő és rokon szeme láttára elevenedett meg a mesék világa. Hősök, hercegnők, bohócok, vadállatok, szörnyek játszottak és énekeltek együtt tűzoltóval, postással, horgással, vadásszal, vasutással, rendőrrel. Az osztálybulikon székfoglaló, seprűtánc és újságos tánc volt a legnépszerűbb játék. Szólt a zene, folyt az üdítő, fogyott a fánk és a sütemény. Óvodások is részt vettek az idei farsangi mulatságon, a legbátrabbak be is öltöztek.

MEGHÍVÓ

Minden kisgyermek életében fontos állomás iskolai tanulmányainak megkezdése. Izgalom és várakozás előzi meg a beiratkozást. A szülőkre nagy felelősség hárul, hogy gyermekük számára a legmegfelelőbb intézményt válasszák ki. Sokan nem sajnálják az időt és fáradságot, hogy saját tapasztalásaikkal győződjenek meg az iskolánkban folyó munkáról.

Ehhez a döntéshez szeretnénk segítséget nyújtani. Iskolabemutató beszélgetésre hívjuk a szülőket március 2-án, kedden, délután fél 5-re, a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola színháztermébe. Amíg a szülők a leendő elsős tanítókkal beszélgetnek, addig a gyerekek a szomszédos könyvtárteremben játszhatnak, kézműveskedhetnek.

A tanítási órákon folyó munkát március 9-én délelőtt tekinthetik meg. Március 11-én teadélutánra hívjuk és várjuk a nagycsoportos ovisokat. Részletes programot az óvodákban adunk a gyermekeknek és szüleiknek. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Az iskolai élet eseményeiről bővebben tájékozódhatnak az interneten: www.rozsahegyiiskola.hu

Móra Ferenc:

A MINDENTUDÓ

Kancsófülű, lapátfogú, hosszú, sovány ember állított be egyszer Mátyás királyhoz. Két pöttöm kis szőke gyerek ténfergett körülötte, alig értek a térdéig.

- Vendel vágyom - hajtotta magát kétrétbe a nagy égimeszelő a király előtt.

- Elhiszem, fiam - biccentett rá a király. - Hát aztán mi vagy még?

- Csak cseh vágyom - mondta kicsit szégyenlősen a hosszú ember.

- No, azt látom - mosolygott Mátyás -, hát aztán mit akarnál tőlem, cseh Vendel?

- Kenyeret akarom - tette össze kezét a cseh.

- Hja, atyámfia, azt meg is kell érdemelni! - mondta a király. - Mit adsz nekem, ha én kenyeret adok neked?

- Tudományt adom.

- Mi a tudományod?

- Tudok megolvasni, hány sugara van a napnak - feszítette ki kevélyen a mellét Vendel.

- No, az nem sokat ér - legyintett a király. - Esős időben ennek a tudománynak nem lehet hasznát venni.

- Mászt is tudom. Zümmögöm, mint a béka, vartyogom, mint a szűnyog.

- Hordjon el a golya, csípjen el a fecske! - kiáltott rá bosszúsán a király. -

Ezért a tudományért nem adok kenyeret.

Elszomorodott a cseh, szeplős, vörös arcán csak úgy omlottak a könnyei, eltört a mécsese a két porontynak is. Mátyás jó szíve megesett a jámborokon.

- Tudod mit, Vendel? - ütött a vállára a mindentudónak. - Két gyerekedet itt fogom magamnál, te pedig nézz körül egy kicsit a világban, szerezz valami érdekes tudományt magadnak.

Nagy örömben ment el Vendel, hogy a király szárnyai alá adhatta a kicsinyeit, nem is került vissza, csak egy esztendő múlva, de akkor még soványabb volt, mint mikor elment.

- Megmentem, elgyüttem, itt vágyom - keszegelt a király elé. - Mindent tudom már!

- Hadd halljam, Vendel, mi az a minden! - faggatta a király.

- Tudom egyszeregyet, tudom kétszerkettőt, tudok visszafelé mondani az abcét, tudok mondani, hány foga van az egérnek, tudom pipaszárát fújni a lószórból.

- No, ezt jól megtanultad, hékás - ismerte el a király. - Hát azt tudod-e, mennyire van az ég a földtől?

- Aztat csak nem tudok - horgasztotta le nagy fejét a mindentudó. - Nem volt az benne a nagy könyvekben.

- No, megállj, Vendel - vigasztalta a király -, majd elküldelek én oda, ahol ezt is megtanulod. Eredj te fél esztendőre iskolába a szegedi juhászok közé.

Fogadom, ott ember lesz belőled.

Lefelik a fél esztendő, visszajön cseh Vendel, de olyan izmos a teste, széles a válla, piros az orcája, hogy alig lehet ráismerni.

- Te vagy-e az, Vendel? - felejtkezett rá a király.

- Testestül-lelkestül.

- Hát hány hét a világ?

- Mával is kevesebb.

- Hát az ég mennyire van a földtől?

- Amennyire a föld az égtől.

- Emberül megfeleltél, Vendel. No, ugye, csak jó iskola az a szegedi juhászoké?

- Uram királyom, se iskola nincs ott, se könyv - fanyalodott el Vendel képe. -

Nem könyvtanak azok a juhászok kerek e világon semmi tudományhoz. Nem lettem én ott okosabb egy mákszemet se.

Nem szólt Mátyás semmit, csak mosolygott, s kiadta a parancsot, hogy a cseh Vendel most már ne maradjon többet el mellőle. Vitte magával, akármerre ment, egyszer még a palotai erdőbe is kivitte vadászni.

No, a vadászat nem sokat ért, egeret se láttak, nemhogy őzet, de azért úgy eltévedtek, mint hangya a búzában. Tévelyegtek előre-hátra, egyszer csak elsőhajtotta magát a király:

- Jaj, fiam, de megéheztem!

Az ám, de már délben megették a vacsorát, üres volt a tarisznya, sehol egy falat harapnivaló, mindössze az egyik csatlós szedett össze egy sisakra való vadkacsatojást a mocsárszélen, azt odakínálta a királynak.

- Süsd meg! - mondta bosszúsán a király. - Nyersen nem szeretem a tojást.

Úgy ugrott oda Vendel, mint a labda, vigat rikkantott, mint a rigó.

- Megsütöm én, uram király!

- Miben, te heprecsóré? Hol a hozzá való edény?

- Ahol a! - mutatott rá Vendel vigyorogva a mocsárra, s könyökig feltúrta a köntösét. - Rakj tüzet, csatlós komám!

Mire a tűz lobogott, minden tojást beletapasztott egy-egy marék sárba mindentudó Vendel, s úgy dugta bele az eleven parázsba. Kisvártatva megint kiszedte őket, letisztogatta róluk a rájuk égett tapasztást: olyan szépen megsült hajában a tojás, hogy öröm volt nézni.

Hát még a drága jó íze! Nem is győzött a király hálalkodni, meg is kérdezte mindjárt Vendelt, hol tett szert erre a jeles tudományra.

- Hol-e? - mondta kérkedve Vendel. - Mind így készíti a szegedi juhász a hirtelen-hamarjő vacsorát.

- Nini, Vendel, hát mégiscsak tanultál valamit azoktól a tudatlan emberektől? - nevetett a király, s jókedvében rákoppantott a dárdavéggel a mindentudó feje búbjára. - Ládd, megvan a tudomány, most már megérdemled a hozzá való kenyeret!

Másnap reggel meg is tette a boldog csehet udvari tojásgyűjtőtojásának. Az is maradt halála napjáig, s könnyű volt a mestersége, mert a két kis porontya is segített neki benne.

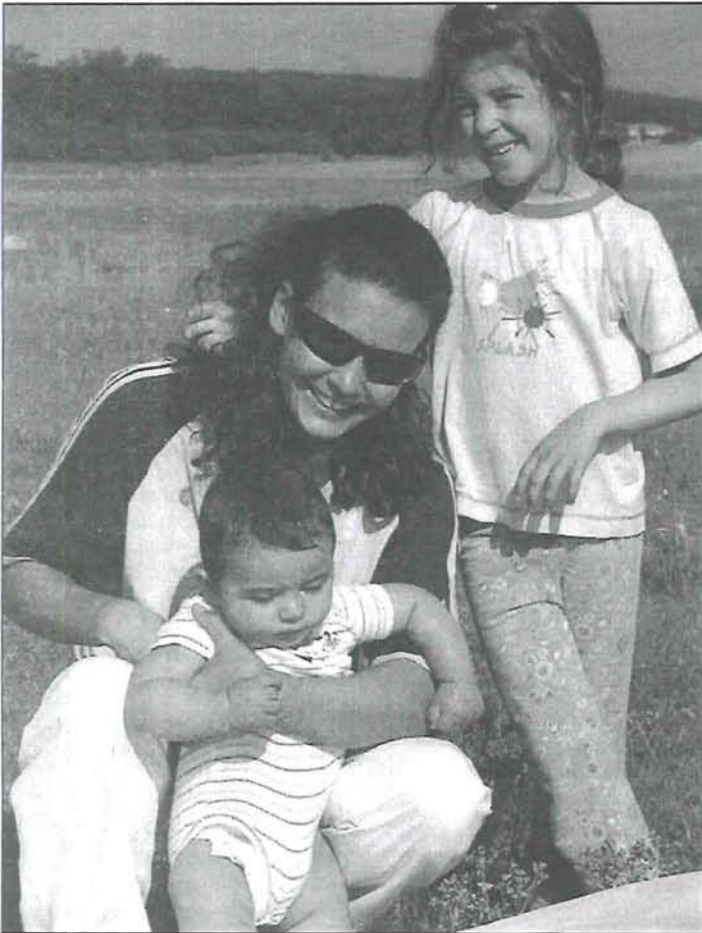
**Találtunk egy husky kutyát. Jelentkezni lehet a
06 30 5655-146 vagy a 06 70 3793-855
telefonszámon.**

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

Ha Felhőútra lépsz, jó úton jársz...

- beszélgetés Szabóné Koleszár Edinával

Kedves Edina! A Koleszár név ismerősen hangzik városunkban, főleg Endrődön, hiszen édesapád évtizedeken keresztül állatorvos, édesanyád pedagógus volt. Talán rád kevesebben emlékeznek, hisz mint legtöbb fiatal, korán elkerültél Endrődről. Kérlek, dióhéjban mondd el, hogy alakult az életed.

- 19 évesen költöztem Budapestre, a Külkereskedelmi Főiskolán szereztem közgazdász diplomát. Logisztikai menedzserként kezdtem el dolgozni egy műemlék-felújító részvénytársaságnál Gödöllőn, és évekig az építőiparban maradtam. Közben elvégeztem egy ejtőernyős tanfolyamot, és beleszerettem nemcsak az ugrásba, hanem az oktatóba is. Most 12 éves házasok vagyunk, kislányunk, Eszter 6 éves, kisfiunk, Levente 14 hónapos, jelenleg vele vagyok gyesen, egyébként egy multinacionális nagyvállalat üzleti elemzője vagyok.

Időközben szüleim is Gödöllőre költöztek, így újra együtt a család, legalábbis részben, mert nővérem Rómában él férjével és kislányával.

- Van egy különleges sporttevékenységed... vagy hobbi? Az, hogy a felhők között, szelek szárnyán érezd jól magad.

Hobbi is, sport is, meg egy kicsit munka is, életünknek komoly része. Az ejtőernyőzéssel párhuzamosan, 15 éve elkezdtem siklóernyőzni, és 5 éve motoros siklóernyővel is repülök. Férjemmel a jelenleg 70 fős Felhőút Sportrepülő Egyesület oktatói és vezetői vagyunk, és közel egy évig Szaud-Arábiában is dolgoztunk egy helyi repülőklub siklóernyős oktatóiként.

A siklóernyőzés a legkönnyebben elérhető légi sport, a repülőeszközünk elfér egy autó csomagtartójában, és nem igényel komoly fel- és leszállóhelyet, így ez egyben a legszabadabb légi sport is, a repülési ágak között szinte tömegsportnak számít.

Úgy hallottam, hogy a Nemzetközi Repülő Szövetség ratifikálta öt motoros ernyős világrekordodat. Erről is szeretnénk hallani.

- A sportkódexbe az elmúlt év elején került bele a női motoros ernyős kategória. Azelőtt nem jutott volna eszembe megpróbálni megdönteni egyetlen világrekordot sem, pedig az öt közül kettő olyan jól sikerült, hogy az érvényes férfi világcsúcsot is felülmúlja. Sajnos egyelőre a biológiai nemet veszik figyelembe, ezért ez a két rekord nem hivatalos.

7,5 kg üzemanyaggal megrepült 120 km-es háromszög, illetve ugyanennyi üzemanyaggal repült 205 km-es szabadtáv rekordok - ezek egyben távolsági alaprekordok is -, és egy 100 km-en repült sebességi rekord fűződik a nevemhez, utóbbi és az economy háromszög eredménye lehetne férfi világcsúcs is.

Ma, 2010-ben, ha azt hallod, hogy Endrőd – első pillanatban mire gondolsz, mit érzel?

- Hogy a gyökereket nem lehet kitépni. A gondolataim gyakran járnak otthon, és ahogy a gyermekeink nőnek, egyre gyakrabban jutnak eszembe képek, érzések a saját gyerekkoromból. A világ nagyot változott, de megpróbálom nekik megteremteni ugyanazt a szerető és értékes családi közeget, amelyben én is felnőttem.

És végül: mit üzensz az olvasóinknak?

Azt, hogy csodálatos helyen laknak, legyenek büszkéek rá. Amikor először repültem szülőföldem ismerős tájai fölött, és a holtágakból összeállt előttem a kanyargó, ős Körös képe, arra gondoltam, ezt a varázslatot minden gyomaendrődinek látnia kellene.

Kedves Edina! Büszkéek vagyunk lakóhelyünkre, de Te is azok közé tartozol, akikre Endrőd méltán büszke lehet.

Kívánok további szép eredményeket és boldog családi életet. Köszönöm a beszélgetést.

Iványi László

Irodalmi oldal

„hol Isten csendje vár”

Emlékképek Szilágyi Ferencről

Utoljára a két ünnep között találkoztunk. Szilveszter előtt.

Mint máskor, most is otthonukban fogadtak bennünket, irodalmat szerető, verseket – az ő verseit is – éneklő és mondó barátait.

Nem volt jól, de tartotta magát, s csendes örömmel újságolta, hogy hamarosan megjelenik legújabb verseskötete, a Magyar Athenas. Kezdtük tervezgetni, ha kijön a nyomdából, bemutatjuk az OMart-ban, mint 2006-ban az előzőt, a nagy sikerű Hon-vágy költeményeket. Annak zárszavában ezt írta: „Írónak készültem, költőnek születtem. (...) Hogy jogos-e a szándékom és érzésem költő voltomat illetően, most mérlegre teheti és eldöntheti az Olvasó.”

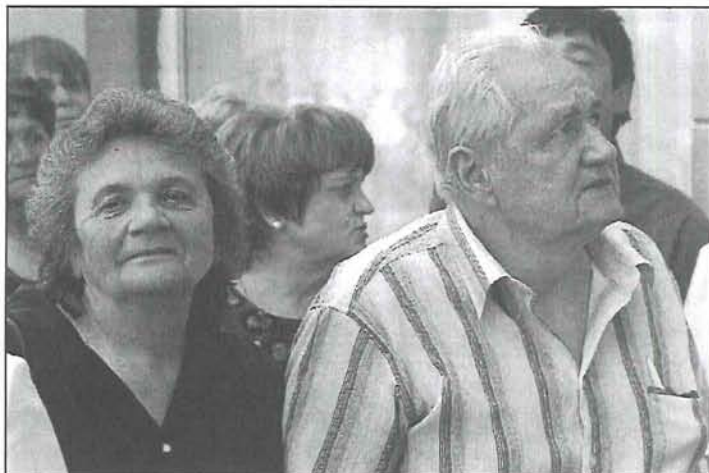
Az Olvasó pedig annyiszor dönt, ahányszor fellapozza a kötetet... dönt, amikor versmondó versenyekre, vetélkedőkre, megzenésített versek fesztiváljára viszi a választott műveket... dönt, amikor engedi, hogy megszólítsák a klasszikus formák klasszikus gondolatai... Szülőhelyemen, Szülőházam, Nyelvédesanyám valomásai... dönt, amikor befogadja azt a szellemiséget, melyet Sütő András, Csoma Sándor vagy Kölcsey, Csokonai és velük Szilágyi Ferenc is képvisel. (Illyési alapállást nehéz időkben: „mormolj magadra varázsinget, kiáltsd az égbe Berzsenyinket”.)

Szemérmesen kivonult a szobából, amikor író- olvasó estjének verseit válogattuk, olvastuk, ízlelgettük... ahogyan szerényen fogadott ünneplést, hártott dicséretet, elutasított felesleges külsőséget...

Minden munkájában, írása mögött ott a szülőföld, a haza, a magyar kultúra iránti mély elkötelezettség. (Idei Édes Anyanyelvünk első számában olvasható Szép anyanyelvünkért c. verse, melyet alcímében egykori (gyomai) iskolájának ajánl.)

Tudós volt... a nyelvtudomány kandidátusa, az irodalomtudomány doktora, Csokonai-, Körösi Csoma-kutató, a 18. század irodalmának ismerője, nyelv-elmvelő- nyelvész... a Magyar Rádióban is... számos díj tulajdonosa.

Nekünk Feri bácsi... aki hazatérve Gyomára, tovább folytatta írói- költői- kutatói tevékenységét... csak már nem a Cellért-hegy, a Duna, a Széchényi vagy a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának vonzásában... de a gyermekkori álmok színhelyén, „a Holt-Körösünk hol holdalakúan félkarral a falunk halk-szeliden öleli”... ahonnan rálátni a Református Templom barna tornyára, hallani harangja hangját... ahol a Nagypapa, az orvos Apa, Kner Izidor, Bartók Béla alakja bármikor feltűnhet a dúslombú gyomai fák alatt... ahol őrző csillagai védtek, óvták... rég meghalt Édesanyja s a nem régen megtalált Feleség... a megtalált Édenben... ahol másképp csivitelnek a fecskék, virágoznak a meggyfák „az Ég- templom kék kupolája alatt” másképp dongnak a méhek... mindent a „békes fészkek mágnese” vonz... minket is – akik megtisztelve éreztük magunkat, valahányszor meghívást kaptunk – „a jó meleg otthoni fény”... ahol beszélgethettünk versmondásról, annak nehézségeiről (a Bölcsőhelyemen kötött formája, mint diszkoszvető karját a diszkosz... húzza, pörgeti... nem szabad kiereszteni, csak a legvégén: „oda törve egyre a Fénybe/ s írván is az utat: fölfele, egyre tovább!/ láthatatlan szállal köttette e tájhoz/ mert csakis így szállhat: kötve, madárszabadon”/)... ahol felemlgettük első gyomai író- olvasó találkozóját, az öltönyös, talpig úriember kedves szavait... ahol minden könyvnek története van, de a keleti- nyugati kultúra s a családi

relikviák között ott az „asszonyi jó”... ahol legutóbb lobogó gertyák között mondtuk el jókívánatainkat az új esztendőre... Babitsot, Pilinszkyt olvastunk... énekeltünk megzenésített verseket... köztük a kedvencet, fesztiválok közönségdíjasát, a Ki a télből-t...

„Mindig azt figyelj: az eget,/ ahogy a télből kisimul” - írta ebben a versében... utolsó találkozásunkkor senki sem gondolta, hogy Feri bácsi már nem láthatja-hallhatja az idei tavaszt, „a csengőző, csillogó Napot”... abban azonban biztosak lehetünk, hogy végérvényesen most érkezett haza, Gyomára (ősei, gondtalan gyermekkora földjére)... egy igazságosabb – általa is kutatott, jól ismert - szellemi hazába ... mely hazát legutóbbi könyvében, a Magyar Athenas lapjain is körülhatárolt... és megérkezett oda, hol „földi hang már nem felel”... „hol Isten csendje vár”...

Polányi Éva

Isten csendje

Ha egyszer majd a végtelen Idő ölel körül, mint hómező, s nem üldöznek a fák, az évük hullatók, nem kell rohanni, hogy ezzel is meglegyek, meg gyorsan még amazzal, ha a határozók
- az idő- meg a hely- vesztik értelmüket,
a Végtelen ölel,
s csak lépésben megyek az ős Sarkpont felé,
hol nappal, éj megáll,
hol Isten csendje vár,
s nem kell rettegni már,
hogy meglözzenek.

Tétova biztatás

Hát kezdjük akkor-
kinek és minek!
Ha földi hang már nem felel:
még mindig ott az égi Némaság,
amelyből jöhet még lge,
csoda
A Feltámadás kürtjeivel-

Őszi honvágy

Milyen lehet a Körös partja
az arany Ősz tüze körül
csutkakúpok kunyhói közt,
ahol ködöt pipálva ül!

A némán csobbanó vizek
partján, hol hálókat köt, old
a tarlón a szigorú Este,
míg lámpát gyújt az őszi hold-

Milyen lehet!

Tíz éve már
borzoló emléktartja:
Budán a tó, a Feneketlen,
tükrözi az őszi szelekben
milyen otthon a Körös partja.

Körül a sárgult jegenyék:
pártadobáló lányok,
míg a szelek járnak körül
a víg menyasszonytáncot,
pörgetve, s kézről- kézre adva
a nyárfényű világot - -

Istenem, a Körös partja!
Vadlúd hegedű- hangja
zeng mélyen a tört ablakú,
kihűlő kék magasba -

- Ülök az asztal végénél
csillagom méce alá,
s a ködben árnyak raja kél,
s visz át, sodor a réteken,
mint szél, vadul és sebesen
haza, hazafelé!

Ízes Ízek

Március

Rizsfelfújt

1 bögre rizst 1 bögre vízben és 1 bögre tejben puhára főzünk. Két kanál margarint keverünk bele, majd kb. 3/4 bögre cukrot, kevés citromhéjat. Hagyjuk kihűlni, és belekeverjük négy tojás sárgáját. A fehérjéket kemény habbá verjük, majd óvatosan belekeverjük a rizsbe. Margarinnal kikent tűzálló tálba öntjük és kb. 30 percig sütjük. Savanykás lekvárral tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélelés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorrall

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

M1	DSF
M2	JimJam
TV2	Minimax
RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV
Cool	VIVA TV - magyar
Filmúzeum	MTV - magyar
Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Dance
Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1
Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német
Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News
Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World
TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF
Eurosport 2	Pro7
Extreme Sports	Rai Uno
AXN	Sport 1
Echo TV	Sport 2
Viasat Explorer	Sport Klub
Viasat History	Cartoon Network
Deko	Boomerang
MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatornal

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GYURICZA IMRE (Varga Margit özvegye) aki Endrődön az Endrődi u. 5-7 sz. alatt lakott, január 27-én 87 éves korában az Örök Hazába költözött. Gyászolja fia, menyje, unokái és a család

ÖZV. LATORCAI JÁNOSNÉ TÍMÁR GIZELLA endrődi majd Gyoma Mírhóhádi u. 8. sz. alatt lakos, február 3-án 89 éves korában

visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: fia, menyje, unokái, unokamenyei, dédunokái és nászasszonya

DR. SZILÁGYI FERENC, aki Gyomaendrődön a Kölcsey u.12. sz. alatt élt, 82 éves korában február 17-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: felesége, testvére és családja, unokahúga, unokatestvérei, rokonsága, barátai, volt tanítványai és hittársai

SZMOLA TERÉZ, aki Hunya, Ady u. 10. sz. alatt élt, 82 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: testvére és a rokonság

SZUROVE CZ MIKLÓS, Pelyva Margit férje, aki Gyomaendrődön a Zsák utcában lakott, február 18-án 69 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja felesége, fiai, menyjei, unokái és a rokonság

ÖZV. TÍMÁR JÓZSEFNÉ BULA IRMA, aki Gyomaendrődön a Szélmalom u. 4. sz. alatt lakott, február 15-én 76 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

TÍMÁR SÁNDOR endrődi születésű pécsi lakos február 12-én 61 éves korában elhunyt. Temetése Pécsen lesz, március 5-én. Gyászolja: édesanyja, családja és a rokonság

ÖZV. TÓTH MIHÁLYNÉ IVÁNYI ETELKA, aki Gyomaendrődön, az Apponyi u. 25. sz. alatt élt, 96 éves korában, február 15-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja: fia, menyje, unokája és a család

TÓTH ZOLTÁN, aki Hunya Petőfi u. 7. sz. alatt élt, 34 éves korában, bales tben elhunyt. Gyászolják: szülei, testvére és a rokonság

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük mindazoknak, aki részt vettek **Dr. Ugrin Béla** gyászszertartásán és sírjára virágot, koszorút helyeztek.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **özv. Latorcai Jánosné Tímár Gizella** temetésén részt vettek, és osztoztak a család gyászában. Latorcai család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Működvelő csoport a 30-as évek elején.
Paróczai Gergely tanító vezetésével
ugari iskola

fekvő sor, balról jobbra:
1. Bohrát László
2. Dinya Bálint
3. Szmola Vince

Első sor:
1. Tóth Cecília
2. Tímár Margit
3. Paróczai Gergelyné
4. Paróczai Gergely
5. Dávid Mária
6. Csuvár Viktória
7. Varjú Magdolna
8. Tóth Magdolna

Felső sor:
1. ?
2. Knapcsek Bálint
3. Gellai György
4. Dávid László
5. ?
6. Hunya Elek
7-10. ?

Egyházközségi farsangi vacsora

Az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány az idén is megrendezte a Szent Imre Plébánia jótékonyági farsangi vacsoráját, mely 2010. február 13-án, szombaton este 18 órakor volt az endrődi Hídfo (Dombszög) étteremben.

A farsangi vacsorát Tóth Péter egyházközségi elnök nyitotta meg, majd Iványi László tb. kanonok, plébános folytatta az üdvözlő beszédet. Domokos László országgyűlési képviselőnk is köszöntötte a résztvevőket. Rendezvényünket megtisztelte Várfi András polgármester úr is.

Szabó Zoltánné ismertette az Alapítvány anyagi helyzetét és tevékenységét.

Az idei jól sikerült vacsora bevétele most is az Alapítványt támogatja, melynek célkitűzése az egyházi temetők folyamatos karbantartása, és a templom támogatása. A tavalyi évben az Alapítvány támogatta a templom előtti 200 éves műemlék kőkereszt felújítását is.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a jótékonyági farsangi vacsora megszervezésén munkálkodtak, és azoknak is, akik jelenlétükkel támogatták Alapítványunkat. Ugyancsak köszönet illeti a Hídfo étterem tulajdonosát és dolgozóit a finom vacsoráért és a remek kiszolgálásért.

Tájékoztatom
a Tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ
nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

**Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!**

Oszlácsné SORSJEGY

22 LOTTO

6 HATOS LOTTO

35 17 Szent István LOTTO

JOKER

75 LUXOR

TIPPNI

TOTO

GOLTOTO

KENÓ

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Márciusi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi kerti vetőmagok
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Rózsatövek, dughagyma, bioburgonya
- Lemosó permetező szerek
- Műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- Kerti szerszámok, fűnyírók, szivattyúk
- Gumicsizmák, munkavédelmi bakancsok
- Esőruhák, védőkesztyűk, takaróponyvák
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Zárak, lakatok, postaládák
- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- Elemek, izzók, műanyagáruk, fóliák
- Konyhai eszközök, műanyag kukák, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com